

Finansinspektionens författningssamling

Utgivare: Hans Schedin, Finansinspektionen, Box 7831, 103 98 Stockholm.
Beställningsadress: Fakta Info Direkt, Box 6430, 113 82 Stockholm. Tel. 08-587 671 00, Fax 08-587 671 71.
ISSN 1102-7460

FFFS 1999:14

Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag;

beslutade den 2 december 1999.

Finansinspektionen föreskriver¹ följande.

I anslutning till de paragrafindelade föreskrifterna lämnar Finansinspektionen allmänna råd. Dessa föregås av rubriken *Allmänna råd*.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Dessa föreskrifter är tillämpliga på kreditinstitut och värdepappersbolag vid upprättande av årsredovisning, koncernredovisning, delårsrapport och årsbokslut. Med kreditinstitut avses banker, kreditmarknadsbolag, kreditaktiebolag, finansbolag och hypoteksinstitut. Vid tillämpningen av dessa föreskrifter avses med kreditinstitut, om inte annat särskilt föreskrivs, även värdepappersbolag.

Bestämmelserna om koncernredovisning i 7 kap. är tillämpliga även på sådana finansiella holdingföretag som skall tillämpa bestämmelserna om koncernredovisning i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL).

Bestämmelserna i 1-4 och 6 kap. gäller även för filialer till utländska kreditinstitut och värdepappersbolag med hemvist i ett land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) vid upprättande av årsbokslut enligt 14 § lagen (1992:160) om utländska filialer jämförd med ÅRKL.

Bestämmelserna i 1-4 kap. gäller dessutom för filialer till utländska kreditinstitut och värdepappersbolag med hemvist i ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) vid upprättande av årsbokslut enligt 14 § lagen (1992:160) om utländska filialer jämförd med 6 kap. 3 § bokföringslagen (1999:1078). För dessa filialer gäller även 2 kap. 2 § och 3-5 kap. i ÅRKL, med undantag av hänvisningen till 3 kap. 5 § årsredovisningslagen (1995:1554) vid upprättande av årsbokslut.

Allmänna råd

Av 1 kap. 1 § andra stycket ÅRKL framgår vilka finansiella holdingföretag som skall tillämpa redovisningsreglerna för kreditinstitut och värdepappersbolag i sin koncernredovisning.

¹ Föreskrifterna meddelas med stöd av 4-6, 8 och 9 §§ förordningen (1995:1660) om årsredovisning i kreditinstitut, värdepappersbolag och försäkringsföretag samt 19 a § förordningen (1992:308) om utländska filialer m.m. Jfr rådets direktiv 86/635/EEG av den 8 december 1986 om årsbokslut och sammanställd redovisning för banker och andra finansiella institut (bankredovisningsdirektivet; BRD).

Enligt 11 § lagen om utländska filialer (filiallagen) skall en utländsk filial ha egen bokföring. Av 12 § filiallagen framgår bl.a. att filialens räkenskaper skall granskas av en auktoriserad eller godkänd revisor. I 13 § filiallagen anges att en filial till ett företag med hemvist utanför EES skall inge filialens årsredovisning till registreringsmyndigheten. Av 14 § filiallagen framgår att filialer till företag med hemvist inom EES inte behöver upprätta och inge årsredovisning. Skyldighet att upprätta årsbokslut gäller däremot såväl för filialer till utländska företag med hemvist inom EES som utom EES.

2 § Finansinspektionen kan medge undantag från dessa föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Finansinspektionen kan också medge undantag från bestämmelsen i 3 kap. 5 § andra stycket årsredovisningslagen (1995:1554, ÅRL) om jämförelsetal för den första års- eller koncernredovisning som upprättas enligt ÅRKL.

2 kap. Allmänna bestämmelser om årsredovisning

Affärsdagsredovisning

1 § Bestämmelserna i 2 och 3 §§ gäller för redovisning av transaktioner på penning- och obligationsmarknaden, aktiemarknaden, råvarumarknaden samt valutamarknaden.

Allmänna råd

Inlåning och utlåning samt s.k. äkta repor (jfr 9 §) omfattas inte av reglerna om affärsdagsredovisning.

2 § Transaktioner som avses i 1 § skall redovisas per den tidpunkt då de väsentliga riskerna och rättigheterna övergår mellan parterna, dvs. normalt dagen för avtalet (affärsdagsredovisning).

Skulle i något fall avtalet om transaktionen inte vara bestämmande för övergången av de väsentliga riskerna och rättigheterna skall affärsdagsredovisning inte tillämpas.

3 § Redovisning enligt 2 § skall tillämpas för avista-, options-, termins- och swapavtal.

Med avistaavtal avses här avtal med leverans inom:

på penning- och obligationsmarknaden	tre bankdagar,
på aktiemarknaden	tre bankdagar,
på råvarumarknaden	två bankdagar,
på valutamarknaden	två bankdagar.

Övriga avtal utgör options-, termins- eller swapavtal.

För transaktioner på erkända och reglerade utländska marknader skall, vid bestämning av vad som är avistaavtal, i stället för vad som sägs i andra stycket tillämpas de tidsfrister inom vilka leverans på dessa marknader normalt sker.

Allmänna råd

Redovisning enligt 2 § innebär för avistaavtal att den tillgång eller skuld avtalet avser redovisas i balansräkningen per den tidpunkt då de väsentliga riskerna och rättigheterna övergått mellan parterna.

För options-, termins- eller swapavtal innebär 2 § att verkliga värdet på sådana avtal behandlas enligt gällande värderingsregler i bokslut från och med affärsdagen.

Nettoredovisning

4 § Av 2 kap. 2 § ÅRKL (jfr 2 kap. 4 § första stycket ÅRL) följer att tillgångar och avsättningar eller skulder som huvudregel skall redovisas brutto, tillgångar för sig och avsättningar eller skulder för sig.

Nettoredovisning av fordringar och skulder får ske under förutsättning

1. att det finns en sakrättslig rätt att kvitta förpliktelseerna, och
2. att det finns en avsikt att avveckla förpliktelseerna netto eller att avveckla dem samtidigt.

Nettoredovisning får även ske av fondlikvidfordringar och fondlikvidskulder avseende avtal som avvecklas genom betalning mot leverans i en clearingverksamhet enligt 1 kap. 4 § 4 lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet.

Vid redovisning enligt 2 § för avistatransaktioner på valutamarknaden behöver det i andra stycket 2 angivna villkoret ej tillämpas.

Allmänna råd

Kravet på att en sakrättslig rätt till kvittning skall föreligga innebär att nettoredovisning normalt inte kommer i fråga då institutet för olika finansiella tillgångar och skulder har mer än en motpart. En sakrättslig rätt att kvitta förpliktelser kan följa t.ex. av de regler om avräkning som finns i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument.

Derivatinstrument avräknas och redovisas netto om det sakrättsligt finns en rätt att kvitta förpliktelserna och företaget har en avsikt att antingen avveckla förpliktelserna netto eller att avveckla dem samtidigt.

Derivatavtal med positivt värde redovisas under "Övriga tillgångar". Derivatavtal med negativt värde redovisas under "Övriga skulder".

Förbudet mot nettoavräkning av derivatinstrument vid presentationen i balansräkningen hindrar inte att derivatinstrument värderas kopplat med en annan post om de allmänna råden om säkringsredovisning tillämpas.

Enligt paragrafens tredje stycke får i vissa fall även fondlikvidfordringar och fondlikvidskulder nettoredovisas. Med fondlikvidfordringar och fondlikvidskulder kan i detta sammanhang få förstås även värdet av derivatavtal under förutsättning att avveckling sker genom i stycket angiven clearingverksamhet. Således kan avtal med OM eller utländska verksamheter av motsvarande slag redovisas netto i balansräkningen.

Regeln i tredje stycket är även tillämplig på fondlikvidfordringar och fondlikvidskulder som avvecklas genom Värdepapperscentralen (VPC) eller utländska verksamheter av motsvarande slag, oavsett motpart.

Nettning mellan olika clearingverksamheter medges inte.

Av 2 kap. 2 § ÅRKL (jfr 2 kap. 4 § andra stycket ÅRL) följer att bruttobeloppen skall redovisas i not.

I not avseende derivatavtal enligt 5 kap. 25 och 26 §§ bör avtalen redovisas brutto utan nettning.

Pantförskrivnen egendom

5 §² Tillgångar skall redovisas under respektive rubrik i balansräkningen även då de pantförskrivits för egna eller tredje mans åtaganden eller i övrigt har anvisats som säkerhet hos tredje man.

Ett institut får inte i sin balansräkning ta upp tillgångar som institutet mottagit som pant eller anvisats som säkerhet, med mindre än att tillgångarna utgörs av kontanta medel som deponerats hos institutet.

Konsortielån

6 §³ I de fall ett lån har lämnats av ett konsortium av institut, skall varje medverkande institut i sin balansräkning ta upp endast sin del av hela lånet.

Har ett institut, i fråga om ett sådant konsortielån som anges i första stycket, ställt garantier för högre belopp än som motsvarar vad institutet tillskjutit, skall mellanskillnaden redovisas som en ansvarsförbindelse (under poster inom linjen, post 3.b).

Förvaltade medel

7 §⁴ Medel som ett kreditinstitut förvaltar i eget namn men för tredje mans räkning skall redovisas i balansräkningen, om institutet har rätt att förfoga över tillgångarna. Sådana medel får dock i stället redovisas inom linjen, förutsatt att medlen kan avskiljas från de tillgångar som står till förfogande för utskiftning i händelse av likvidation.

Tillgångar som förvärvats i tredje mans namn och för hans räkning får inte tas upp i balansräkningen

Allmänna råd

Medel som kan avskiljas i händelse av likvidation, jämför lagen (1944:181) om redovisningsmedel, bör redovisas inom linjen under en särskild post 5, ”Förvaltade medel ej upptagna i balansräkningen”.

² BRD art. 8.

³ BRD art. 9.

⁴ BRD art. 10.

Övertagen egendom

8 § Med övertagen egendom avses vid tillämpning av dessa föreskrifter egendom som förvärvats för skyddande av fordran jämlikt 2 kap. 8 § bankrörelselagen (1987:617), 3 kap. 7 § lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet eller 3 kap. 2 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.

Övertagen egendom skall redovisas under samma tillgångspost som egendom av motsvarande slag vilken förvärvats på annat sätt. Intäkter och kostnader avseende övertagen egendom skall i resultaträkningen på motsvarande sätt fördelas som andra intäkter och kostnader. För fastigheter som övertagits för skyddande av fordran redovisas driftsnettot under övriga rörelseintäkter/-kostnader.

Repor och andra återköpstransaktioner

9 §⁵ Med en *återköpstransaktion* avses ett avtal genom vilket överenskommits om dels försäljning av tillgångar såsom växlar, fordringar eller överlåtbara värdepapper, dels ett efterföljande återköp av motsvarande tillgångar till ett bestämt pris. Med *överförande part* avses den i avstalelet säljande parten i en återköpstransaktion. Med *mottagande part* avses den i avstalelet köpande parten i en återköpstransaktion.

Om den mottagande parten förbinder sig att sälja tillgångarna åter på en dag som har bestämts eller skall bestämmas av den överförande parten, är transaktionen en *äkta återköpstransaktion*. Tillgångarna skall då fortsatt redovisas i den överförande partens balansräkning och erhållen köpeskilling redovisas som skuld. Den mottagande parten skall inte redovisa tillgångarna i sin balansräkning. Erlagd köpeskilling skall redovisas som en fordran på den överförande parten.

Har emellertid den mottagande parten en rätt, men ej skyldighet, att återlämna tillgångarna till ett i förväg fastställt pris, är transaktionen en försäljning med option att sälja tillgångarna åter (*oäkta återköpstransaktion*). Den överförande parten skall då inte redovisa tillgångarna i sin balansräkning; dessa skall redovisas i den mottagande partens balansräkning.

En återköpstransaktion som enligt tredje stycket är oäkta skall ändå redovisas som en äkta återköpstransaktion, om det är uppenbart att optionen att återlämna tillgångarna kommer att utnyttjas.

Valutaterminstransaktioner, optionsinstrument, transaktioner som omfattar emission av skuldebrev med förbindelse att före förfallodagen återköpa hela emissionen eller delar av denna samt andra liknande transaktioner skall inte anses som återköpstransaktioner i denna paragrafs mening.

Överförande part skall vid äkta återköpstransaktioner ange överförda tillgångar under "För egna skulder ställda säkerheter" (poster inom linjen, post 1). Överförande part skall vid oäkta återköpstransaktioner ange det lösenpris som överenskommits för ett eventuellt återköp under "Åtaganden" (poster inom linjen, post 4).

Allmänna råd

I paragrafens femte stycke görs en avgränsning för att skilja återköpstransaktioner från vissa andra slag av finansiella avtal. Om däremot de

⁵ BRD art. 12.

angivna tillgångarna själva omfattas av återköpsavtal gäller reglerna i paragrafen även för ett sådant återköpsavtal.

Värdepapperslån

10 § Värdepapper som lånats ut skall även därefter redovisas som värdepapper i balansräkningen. Inlånade värdepapper skall däremot inte upptas som tillgång.

Finns det anledning att anta att ett utlånat värdepapper inte kommer att återlämnas skall posten omklassificeras till utlåning och nedskrivning göras för befarade kreditförluster.

Utlånade värdepapper, för vilka mottagen kontantsäkerhet upptagits som skuld, skall anges under "För egna skulder ställda säkerheter" (poster inom linjen, post 1). Utlånade värdepapper, för vilka annan säkerhet än kontanter erhållits samt i de fall ingen säkerhet erhållits, skall anges under "Övriga ställda säkerheter" (poster inom linjen, post 2). För egna värdepapper som är utlånade anges det bokförda värdet. För inlånade värdepapper som är utlånade anges det verkliga värdet.

Har låntagaren ställt säkerhet till långivaren för värdepappersinlåning och låntagaren fortfarande innehar värdepapperet skall låntagaren redovisa den ställda säkerheten under "Övriga ställda säkerheter" (poster inom linjen, post 2).

Har säkerhet erhållits, som inte redovisas i balansräkningen, får uppgiften inom linjen om ställd säkerhet lämnas netto, dvs. med avdrag för verkliga värdet av erhållen säkerhet, om det finns en sakrättslig rätt att kvitta förpliktelseerna. I så fall skall bruttobeloppen anges i not.

Vid vidareutlåning av inlånade värdepapper har företaget ett oåterkalleligt åtagande mot sin långivare. Företaget skall ta upp det verkliga värdet för det oåterkalleliga åtagandet under "Andra åtaganden" (poster inom linjen, post 4.b).

Allmänna råd

Har låntagaren inte ställt någon säkerhet till långivaren och har kvar värdepapperet behöver inte ett åtagande anges.

Blankning

11 § Har avyttring skett av ett inlånat värdepapper, ett i en äkta återköps-transaktion mottaget värdepapper eller ett ännu inte anskaffat värdepapper (blankning) skall vid avyttringstidpunkten skuldföring ske motsvarande värdepapperets verkliga värde.

Har säkerhet lämnats till långivaren skall den anges under "För egna skulder ställda säkerheter" (poster inom linjen, post 1)

Allmänna råd

Se även de allmänna råden om värdering av finansiella poster till verkligt värde efter 4 kap. 10 §.

Länderrisker

12 § Har för fordran gjorts reservering för s.k. länderrisk skall denna reservering redovisas som en minskning av fordringens värde.

Vissa sammansatta instrument

13 § Skuldinstrument vars huvudsakliga kostnad till sin form inte är ränterelaterad, skall i balansräkningen redovisas uppdelade på skuldinstrument och derivatinstrument. Kostnader belöpande på sådana instrument skall i resultaträkningen fördelas mellan ränta och nettoresultat av finansiella transaktioner. Motsvarande uppdelning i balansräkningen och resultaträkningen skall göras för fordringsinstrument av sagda slag. Uppdelning enligt denna paragraf behöver inte göras för instrument som ingår i handelslager och värderas till verkligt värde.

Allmänna råd

Ett exempel på denna typ av instrument är s.k. aktieindexobligationer. Fördelning av instrumentets anskaffningsvärde kan ske enligt följande: det garanterade nominella beloppet på förfallodagen nuvärdesberäknas med användning av aktuell marknadsränta för instrument med liknande villkor (löptid, kreditrisk etc.). Detta beräknade värde utgör anskaffningsvärdet för det separerade skuld- eller fordringsinstrumentet. Periodisering av ränta görs därefter enligt 4 kap. 12 § eller 4 kap. 13 §.

Derivatinstrumentets anskaffningsvärde beräknas som skillnaden mellan det sammansatta instrumentets anskaffningsvärde och skuld- eller fordringsinstrumentets anskaffningsvärde.

Värdepapperisering

Värdepapperisering innebär typiskt sett att ett institut säljer fordringar till ett särskilt bildat rättssubjekt som har till enda syfte att äga dessa fordringar och som finansierar förvärvet genom att ge ut obligationer eller andra liknande värdepapper.

Redovisningen av värdepapperisering är under utveckling internationellt, såväl beträffande frågan om när försäljningen av fordringarna skall godkännas redovisningsmässigt som beträffande frågan huruvida konsolidering av den s.k. SPV:n skall ske. (Anm: SPV = Special Purpose Vehicle, det särskilt bildade företaget som köper fordringarna och finansierar köpet genom upplåning).

Varje värdepapperisering aktualiserar olika redovisningsfrågor (men också kapitaltäcknings- och konsumentfrågor). Det är därför angeläget att varje institut som överväger värdepapperisering på ett tidigt stadium kontakter Finansinspektionen.

Se även 5 kap. 45 §.

Byte av redovisningsprincip

Redovisningsrådets rekommendation "Redovisning av byte av redovisningsprincip" (RR 5, fastställd i december 1993) bör tillämpas.

Redovisning av leasingavtal

Redovisningsrådets rekommendation "Redovisning av leasingavtal" (RR 6: 99 fastställd i juli 1999) bör tillämpas

3 kap. Balansräkning och resultaträkning

1 § Balansräkningens poster skall ha det innehåll som anges i *bilaga 1*. Resultaträkningens poster skall ha det innehåll som anges i *bilaga 2*.

Allmänna råd

Balans- och resultaträkningarnas uppställningsformer framgår av bilagorna 1 och 2 till ÅRKL. Vad som skall ingå i respektive balans- och resultaträkningspost framgår av bilagorna 1 och 2 till denna föreskrift.

I resultaträkningen bör intagas de delsummor som framgår av *bilaga 3* till dessa föreskrifter.

4 kap. Värderingsregler

Allmänna råd

Vad som är anläggningstillgångar och omsättningstillgångar

Lånefordringar för vilka det finns en avsikt och förmåga att inneha till förfall eller på lång sikt bör klassificeras som finansiella anläggningstillgångar. Sådana redovisas i balansräkningen enligt 8 §.

Andra lånefordringar, dvs. sådana som inte förväntas innehas till förfall, bör klassificeras som omsättningstillgångar. Sådana redovisas i balansräkningen till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde (det s.k. lägsta värdets princip).

Ett värdepapper bör anses avsett att stadigvarande innehas i rörelsen (finansiell anläggningstillgång) endast om följande krav är uppfyllda:

1. Det finns en definierad avsikt att inneha värdepapperet till förfall eller på lång sikt. För räntebärande värdepapper gäller att med innehav på lång sikt avses innehav under en mycket väsentlig del av den återstående löptiden så att marknadsräntan i princip inte påverkar storleken av det belopp som kommer att realiseras.
2. Avsikten är dokumenterad.
3. Företaget kan påvisa sin förmåga att fullfölja sin avsikt.
4. Värdepapperet är identifierat.

Kraven på definierad avsikt (punkt 1) och förmåga att fullfölja denna avsikt (punkt 3) är inte uppfyllda om värdepapper som klassificerats som finansiella anläggningstillgångar under de senaste räkenskapsåren (för vilka denna bestämmelse varit i kraft) avyttrats eller omklassificerats till omsättningstillgångar i inte uppenbarligen oväsentlig omfattning. Dessa krav är inte heller uppfyllda då en avyttring kan komma att ske vid förändringar i marknadsräntor, vid behov av likvida medel, vid förändringar av

valutakurser eller vid andra omständigheter som rimligen kan förutses i den ordinarie verksamheten.

Omklassificering av finansiell anläggningstillgång till omsättningstillgång och av omsättningstillgång till finansiell anläggningstillgång bör ske endast undantagsvis. En förutsättning för omklassificering är att det har inträffat en väsentlig händelse. Skälen till omklassificeringen bör dokumenteras.

Av 2 kap. 2 § ÅRKL (jfr 2 kap. 4 § andra stycket ÅRL) följer att upplysningar om skälen för och innebörden av under räkenskapsåret företagna omklassificeringar skall ges i not. Resultateffekten av sådana omklassificeringar bör specificeras särskilt för finansiella anläggningstillgångar som omklassificerats till omsättningstillgångar och för omsättningstillgångar som omklassificerats till finansiella anläggningstillgångar. Uppgift bör samtidigt lämnas om skälen för och innebörden (inklusive resultateffekten) av företagna avyttringar av finansiella anläggningstillgångar.

Som exempel på väsentlig händelse som kan föranleda omklassificering kan nämnas försämrad kreditvärdighet hos utgivaren, förändrade skatteregler (dock inte förändrade skattesatser) och väsentlig ökning av kapitaltäckningskravet.

1 § Egendom som övertagits för skyddande av fordran utgör omsättningstillgång. Vid tillämpning av lägsta värdets princip får som anskaffningsvärde inte räknas ett högre belopp än vad som vid övertagandet utgör verkligt värde.

Allmänna råd

All övertagen egendom, således även överlåtbara värdepapper, bör värderas enligt lägsta värdets princip.

Paragrafen anger att anskaffningsvärdet utgörs av det verkliga värdet vid övertagandet, om sistnämnda är lägre än utgiften för förvärvet. Överstiger det i avtalet om förvärvet angivna vederlaget det verkliga värdet vid övertagandet skall således i stället verkliga värdet anses som anskaffningsvärde.

Bestämning av verkligt värde för tillgångar och skulder

I ÅRL ges en grundläggande regel om bestämning av verkligt värde. Regeln utgör en del av värderingsreglerna för omsättningstillgångar, men är analogt tillämplig också vid värdering av skulder av motsvarande slag. Verkligt värde behöver emellertid bestämmas också vid tillämpning av olika upplysningsregler, såväl för omsättningstillgångar som för anläggningstillgångar och skulder. Nedan ges närmare bestämmelser om bestämning av verkligt värde för tillgångar och skulder.

2 § Vid bestämmande av försäljningsvärde för tillgångar och skulder gäller vad som sägs i 3-6 §§. För vissa slag av fastigheter ges närmare regler om bestämmande av försäljningsvärdet i 7 §.

Allmänna råd

Verkligt värde definieras i 4 kap. 9 § ÅRL till försäljningsvärdet efter avdrag för beräknad försäljningskostnad. Av lagens utformning framgår att det är försäljningsvärdet på balansdagen som bestämmer verkliga värdet. För en

negativ finansiell position utgörs det verkliga värdet av dess stängningsvärde med tillägg för stängningskostnad, dvs. samtliga utgifter förknippade med att överföra positionen till annan.

3 § För tillgångar och skulder, vars värde noteras på en auktoriserad börs, auktoriserad marknadsplats eller motsvarande utländsk reglerad marknadsplats, skall med försäljningsvärdet förstås senaste betalkurs på balansdagen. Om balansdagen ej är börsdag, skall motsvarande gälla för senaste börsdag före balansdagen. Om någon betalkurs ej noterats per senaste börsdag, skall för tillgångar senaste köpkurs och för skulder senaste säljkurs användas.

För andra tillgångar och skulder än de som avses i första stycket, och för vilka det finns en aktiv marknad, skall med försäljningsvärde förstås det genomsnittliga pris till vilket sådana tillgångar handlades på balansdagen. Om balansdagen ej är handelsdag, skall motsvarande gälla för senaste handelsdag före balansdagen.

Allmänna råd

Vid värdering av tillgångar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurs bör stängningskurser användas.

4 § Om det på grund av särskilda förhållanden bedöms att det försäljningsvärde som skulle kunna påräknas vid en försäljning under normala förhållanden, för tillgång underskrider eller för skuld överstiger det försäljningsvärde som fastställts enligt 3 §, skall detta bedömda försäljningsvärde ligga till grund för beräkningen av det verkliga värdet.

Allmänna råd

Med särskilda förhållanden avses låg likviditet i marknaden och liknande omständigheter som skulle påverka värdet om en försäljning skulle komma till stånd.

5 § Verkliga värdet på andra tillgångar och skulder än de som avses i 3 och 7 §§ skall bestämmas utifrån ett försiktigt beräknat försäljningsvärde, efter avdrag för beräknade försäljningskostnader.

6 § Vad som i 2-5 §§ stadgas beträffande försäljningsvärde skall äga motsvarande tillämpning för stängningsvärde för skuld.

Verkligt värde på övertagna fastigheter

7 § Vid bestämning av verkligt värde för fastigheter som övertagits för skyddande av fordran skall med försäljningsvärde avses det pris som på balansdagen skulle uppnås vid en frivillig, offentligt utbjuden försäljning på en marknad som tillåter försäljning i normal ordning och där skäligen ges för förhandlingar.

Verkligt värde skall årligen fastställas genom individuell värdering. Om särskilda skäl föreligger får värdering av småhus med begränsat värde grundas på generella uppgifter om prisnivåer för sådana objekt.

Värderingen skall utföras av en värderingsman med erforderlig kompetens och med användande av erkända och accepterade värderingsmetoder. Den metod eller de kombinationer av metoder skall väljas som för varje enskild fastighet bäst återspeglar försäljningsvärdet på balansdagen. Värderingen skall dokumenteras

skriftligen per fastighet och innehålla information om när och hur och på vilka grunder värderingen utförts och av vem.

Bestämmelserna i första-tredje styckena och 1 § skall tillämpas också för fastigheter som övertagits av företag inom samma koncern.

Allmänna råd

Enligt tredje stycket får värdering utföras av såväl internt anställd personal som externt anlitate värderingskonsulter om de uppfyller det allmänna kvalifikationskravet. Detta innebär att värderingsmannen skall besitta tillräcklig teoretisk och praktisk kunskap om hur värderingen skall utföras samt i övrigt vara väl förtrogen med fastighetsmarknaden i allmänhet och den enskilda fastighetens lokala marknadsförhållanden i synnerhet.

För att fastställa försäljningsvärdet kan följande metoder eller kombinationer av metoder tillämpas:

1. Ortprismetoden

Metoden har sin utgångspunkt i marknadsanalyser. Detta innebär att värdebedömningen görs med ledning av betalda priser för likartade fastigheter, jämförelseobjekt, på en fri och öppen marknad. Tillgången på relevanta marknadsdata är därför av avgörande betydelse för resultatets kvalitet. För att möjliggöra analysen relateras betalda priser till värdepåverkande faktorer.

2. Kassaflödesmetoden

Metoden bygger även den på marknadsanalyser men har utformningen av en investeringskalkyl. Metoden utgår från en bestämd kalkylperiod där betalningsströmmarna och det framtida restvärdet diskonteras till ett nuvärde, dvs. ett bedömt försäljningsvärde.

De framtida betalningsströmmarna bedöms och fastställs utifrån respektive fastighets rådande förhållanden. Härvid bedöms bland annat hyror, hyresutveckling, vakanser och vakansutveckling, drifts- och underhållskostnadsutveckling, inklusive eftersatt underhåll. Räntekostnader och andra finansieringskostnader skall inte beaktas i flödena. Bedömningarna om framtida hyresnivåer, vakanser och kostnadsutveckling skall återspegla marknadens förväntningar och synsätt.

Risker förknippade med respektive fastighet beaktas i flödena. Risk därutöver beaktas vid fastställande av kalkylränta respektive avkastningskrav. Avkastningskravet motsvarar marknadens förräntningskrav för liknande objekt.

Nuvärdet av eventuella räntebidrag bör beräknas separat i flödet.

Värdering av lånefordringar som utgör anläggningstillgångar

8 § Fordringar klassificerade som anläggningstillgång redovisas i balansräkningen efter avdrag för konstaterade och befarade kreditförluster.

En *konstaterad förlust* är förlust som är beloppsmässigt fastställd eller övervägande sannolik genom att konkursförvaltare lämnat uppskattning av utdelning i konkurs, ackordsförslag antagits eller fordran eftergivits på annat sätt.

En *oreglerad fordran* är fordran för vilken räntor, amorteringar eller övertrasseringar är förfallna till betalning sedan mer än 60 dagar. Vid beräkning av hur lång tid räntor, amorteringar eller övertrasseringar varit förfallna till betalning skall hänsyn ej tas till betalningsanstånd till följd av kredittagarens betalningssvårigheter eller motsvarande.

En *osäker fordran* är fordran som är oreglerad enligt tredje stycket eller för vilken andra omständigheter medför osäkerhet om dess värde och för vilken säkerhetens värde ej med betryggande marginal täcker både kapitalbeloppet och upplupen ränta.

För osäker fordran skall *nedskrivning för befarade kreditförluster* göras om kredittagarens återbetalningsförmåga bedöms inte kunna förbättras tillräckligt inom två år och säkerhetens värde inte täcker lånebeloppet. Nedskrivning skall göras till det belopp som, med hänsyn tagen till säkerhetens verkliga värde på balansdagen, beräknas inflyta. Är säkerheten en noterad tillgång görs värderingen med utgångspunkt i det noterade värdet och annars med utgångspunkt i avkastningsvärdet eller på annat sätt uppskattat marknadsvärde.

Nu angivna värderingsprinciper skall tillämpas även vid nedskrivning av leasingobjekt till följd av exempelvis leasetagarens bristande betalningsförmåga.

Allmänna råd

Av paragrafens tredje stycke följer att tiden under vilken räntor, amorteringar eller övertrasseringar varit förfallna till betalning normalt beräknas från den ursprungligen avtalade betalningstidpunkten. Samma principer tillämpas vid nedskrivning av leasingobjekt till följd av exempelvis leasetagares bristande betalningsförmåga.

När följande två villkor samtidigt är uppfyllda skall, enligt bestämmelsen, en fordran klassificeras som osäker.

1. Antingen är räntor, amorteringar eller övertrasseringar förfallna till betalning sedan mer än 60 dagar eller så medför andra omständigheter osäkerhet om dess värde.
2. Säkerhetens värde täcker ej med betryggande marginal både kapitalbeloppet och upplupen ränta.

Att räntor, amorteringar eller övertrasseringar är förfallna till betalning sedan mer än 60 dagar är endast några kriterier som bör användas för att identifiera fordringar vilka bör bli föremål för fördjupad prövning av sitt värde. Även annan kunskap som företaget besitter om låntagaren bör användas. Företag under tillsyn förutsätts uppmärksamt följa den ekonomiska utvecklingen hos t.ex. låntagare som är företag.

En räntenedsättning eller uppmjukning av amorteringsplanen kan vara tecken på att fordran är osäker och bör alltid föranleda fördjupad prövning av fordrans värde. I synnerhet gäller detta fordringar som avtalats att löpa helt utan ränta eller med mycket låg sådan.

Vid värdering av fastighet som utgör säkerhet för osäker fordran bör fastigheten värderas på sätt som föreskrivs i 7 §. När fråga är om objekt av begränsat värde kan förenklade värderingsförfaranden användas om det framstår som sannolikt att det på detta sätt erhållna värdet inte överstiger det värde som hade framkommit enligt 7 §.

Se 5 kap. 34 och 35 §§ beträffande specifikation av kreditförlusterna i not till balansräkningen.

9 § *Obetalda räntor* på osäkra fordringar enligt 8 § får ej intäktsföras. Under räkenskapsåret intäktsbokförda men ej betalda räntor på sådan fordran skall återföras. Nedskrivning av i tidigare bokslut balanserade räntor redovisas som kreditförlust. Fortsättningsvis erhållna räntebetalningar avseende sådan kredit redovisas enligt kontantprincipen.

Gruppvis värdering av fordringar med avseende på kreditrisk

10 § Föreligger särskilda skäl får homogena grupper av fordringar med begränsat värde och likartad kreditrisk värderas gruppvis. Värderingen skall grundas på erfarenhet av faktiska kreditförluster och bedömningar av sannolik förlustutveckling för ifrågavarande grupp. Dokumentation skall upprättas över principer för gruppering, tidigare kreditförluster, bedömning av framtida utveckling samt tillämpad beräkningsmetod.

Allmänna råd

Möjligheten till gruppvis värdering är avsedd främst för kontokortskrediter och liknande. I stora företag kan gruppvis värdering under kvalificerade former dock även användas för lån avseende bostadsrätter och småhus. Vad som är begränsat värde får bedömas med hänsyn till balanspostens storlek, företagets ekonomiska ställning och övriga omständigheter.

Allmänna råd

Värdering av finansiella poster till verkligt värde

Överlåtbara värdepapper som utgör omsättningstillgångar får, enligt ÅRKL, antingen värderas enligt det lägsta värdets princip eller till verkligt värde.

Värdering till verkligt värde kan tillämpas då försäljningsvärdet för tillgångar respektive stängningsvärdet för skulder kan fastställas med rimlig grad av exakthet. Detta är fallet inte endast då priset noteras. Även i andra fall då positionen kan överlätas och berörda marknaders likviditet möjliggör att värdet kan beräknas med god säkerhet bör en värdering till verkligt värde tillämpas. T.ex. kan värdet av ett icke-noterat derivatinstrument många gånger härledas från underliggande priser eller andra kända jämförelseparametrar.

Vald värderingsprincip skall som huvudregel tillämpas konsekvent över räkenskapsåren enligt 2 kap. 2 § ÅRKL (jfr 2 kap. 4 § första stycket 2 ÅRL). Ett byte från värdering enligt det lägsta värdets princip till verkligt värde är, enligt Finansinspektionens uppfattning, ett sådant särskilt skäl som enligt 2 kap. 4 § andra stycket ÅRL möjliggör ett byte av värderingsprincip.

Värdering av derivat

11 § Derivatinstrument, t.ex. terminer, optioner och swappar, skall värderas enligt någon av följande metoder:

1. till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet (dvs. enligt lägsta värdets princip för tillgångar och högsta värdets princip för skulder), eller
2. till det verkliga värdet.

Undantag får göras för instrument som säkringsredovisas.

Allmänna råd

Säkringsredovisning

I. Bakgrund

I finansiella företag säkras av affärsrättsliga skäl många gånger finansiella tillgångar och skulder mot ogynnsamma värdeförändringar. Därigenom uppkommer kompenserande värdeförändringar. Vid tillämpning av lag eller annan föreskrift gäller ibland olika värderingsprinciper för de mot varandra svarande positionerna. Säkringsredovisning (hedge accounting) innebär att principen för en av positionerna frångås under vissa förutsättningar. Genom en för positionerna gemensam värderingsprincip tas i redovisningen hänsyn till kompenserande värdeförändringar för positioner som omfattas av särskilda säkringsåtgärder.

Motsvaras orealiserade förluster på finansiella tillgångar eller finansiella skulder i eller utanför balansräkningen, till följd av särskilda åtgärder, av orealiserade vinster på andra finansiella tillgångar eller finansiella skulder i eller utanför balansräkningen samtidigt som förutsättningarna för säkringsredovisning enligt avsnitt II nedan föreligger, bör säkringsredovisning tillämpas enligt avsnitt III nedan.

Säkringsredovisning innebär ett avsteg från 2 kap. 2 § ÅRKL (jfr 2 kap. 4 § första stycket 5 ÅRL). Eftersom avsteget görs med stöd av 2 kap. 4 § andra stycket ÅRL skall upplysningar om skälen för avvikelserna och en bedömning av dess effekt på företagets resultat och ställning lämnas i not.

II. Förutsättningar

För tillämpning av säkringsredovisning bör samtliga följande fyra förutsättningar vara uppfyllda:

1. Positionen som skall säkras är exponerad mot en ränterisk, en aktiekursrisk, en råvaruprisrisk eller en valutakursrisk som medför att positionens verkliga värde kan komma att gå ned.
2. Den skyddande och den säkrade positionen består av individuellt eller gruppvis identifierade poster. Någon oklarhet om huruvida en enskild tillgång eller skuld i eller utanför balansräkningen omfattas av säkringsredovisning eller ej finns inte.
3. Säkringen förväntas vara effektiv. Detta innebär att det finns en hög sannolikhet för att förändringarna i verkligt värde för den säkrade och den skyddande positionen kommer att uppväga varandra, dvs. att korrelationen kommer att vara mycket hög.
4. Säkringsredovisning bör endast ske vid säkring av tillgångar och skulder eller av i avtal fixerade framtida betalningsflöden. Säkringsredovisning av budgeterade flöden är enligt Finansinspektionens uppfattning inte i enlighet med god redovisningssed inom den finansiella sektorn.

III. Tillämpning

Vid tillämpning av säkringsredovisning bör följande iakttas:

1. De poster som ingår i den skyddande och den säkrade positionen enligt avsnitt II punkt 2 bör fortlöpande förtecknas i särskild dokumentation.
2. Bedömningen av framtida korrelationer enligt avsnitt II punkt 3 bör dokumenteras. I de fall det är uppenbart att korrelationen för en eller flera säkringsåtgärder kommer att vara mycket hög, t.ex. där de säkrade och skyddande positionerna består av identiska instrument och samtliga motparter har mycket hög kreditvärdighet, är en kategorivis upprättad dokumentation tillräcklig.
3. Vid säkringsredovisning bör eftersträvas en värdering till verkligt värde av såväl den säkrade som den skyddande positionen (mark-to-market hedge accounting).
4. Säkringsredovisning som innebär att orealiserade vinster och förluster skjuts upp (säkringsredovisning med anskaffningsvärdering; deferral hedge accounting) kan t.ex. komma ifråga vid säkring av fasta kontrakt som inte upptagits i balansräkningen eller vid säkring av ränterisk för lånefordringar. Vid säkringsredovisning enligt denna metod gäller vad som sägs i a)-c):
 - a) Den skyddande och den säkrade positionen redovisas i balansräkningen utan beaktande av orealiserade värdeförändringar, om inte annat följer av b). På motsvarande sätt underläts redovisning av orealiserade värdeförändringar i resultaträkningen om inte annat följer av b).
 - b) Tillämpningen av säkringsredovisning med anskaffningsvärdering begränsas till den del förändringarna i verkligt värde för den skyddande och den säkrade positionen beloppsmässigt väsentligen eliminerar varandra. Om det därutöver uppkommer orealiserade förluster redovisas de omedelbart i balans- och resultaträkningarna.
 - c) Då den säkrade positionen realiserar eller då säkringsredovisning med anskaffningsvärdering avbryts av annan anledning redovisas uppskjutna orealiserade förluster omedelbart i resultaträkningen. Uppskjutna orealiserade vinster redovisas i den mån det är tillåtet enligt ordinarie värderingsregler. Då den skyddande positionen realiserar periodiseras resultateffekten på ett sätt som är konsistent med resultatredovisningen för den säkrade positionen.
5. Om det uppkommer inte helt oväsentliga differenser mellan värdeförändringen på den skyddande och den säkrade positionen tyder detta på att säkringen inte är helt effektiv. Det bör då prövas om säkringsredovisningen skall avbrytas.
6. Säkringsredovisningen avbryts endast om någon av de i avsnitt II angivna förutsättningarna för säkringsredovisning inte längre föreligger eller om en väsentlig händelse har inträffat som förändrar avsikten med den skyddande positionen.

IV. Interna säkringar

Redovisningslagstiftningen innebär att eventuella interna säkringar ska elimineras.

Periodisering av ränta

12 § För instrument som utgörs av räntebärande värdepapper och lånefordringar skall periodisering av ränta ske enligt följande.

Beträffande instrument i svenska kronor gäller bestämmelserna i tredje-sjätte styckena.

Med *anskaffningsvärdet för ett instrument* avses vederlaget för instrumentet med tillägg av utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Med *den effektiva anskaffningsräntan* avses den räntesats som när den används för att beräkna nuvärdet av framtida betalningar avseende räntor, amorteringar, inlösen och eventuella ytterligare lånekostnader fram till förfallo- eller inlösenstidpunkten ger instrumentets anskaffningsvärde som resultat. Om inlösen kan ske före förfallotidpunkten skall inlösensvärdet beräknas för den tidigaste tillåtna inlösenstidpunkten.

Med *instrumentets upplupna anskaffningsvärde* avses det med hjälp av den effektiva anskaffningsräntan diskonterade nuvärdet av de framtida betalningarna.

Som *periodens ränteintäkt* skall redovisas under perioden erhållna betalningar plus förändringen av instrumentets upplupna anskaffningsvärde under period.

Ränteintäkt och bokfört värde för instrument i *utländsk valuta* bestäms genom att tillämpa bestämmelserna i tredje-sjätte styckena på betalningar mätta i den utländska valutan och därefter räkna om periodens ränteintäkt och fordrans bokförda värde med de vid bokslutstillfället tillämpade valutakurserna.

En periodisering enligt tredje-sjunde styckena behöver inte göras om den är utan betydelse med hänsyn till kravet i 2 kap. 3 § ÅRL på rättvisande bild.

Allmänna råd

En periodisering enligt tredje-sjunde styckena i paragrafen ("effektivräntemetoden") torde normalt kunna underlåtas för lånefordringar med stöd av åttonde stycket. För det fall ingen över- eller underkurs förekommer, räntan betalas varje år, i regelbundna intervall och i en jämn serie bör en periodisering enligt effektivräntemetoden kunna underlåtas.

Se även de allmänna råden till 13 §.

13 § Vid periodisering av finansieringsutgifter för finansiella skulder gäller följande.

Beträffande skuld i svenska kronor gäller bestämmelserna i tredje-sjunde styckena.

Med *anskaffningsvärdet* för en skuld avses det belopp som låntagaren erhåller när skulden uppkommer, reducerat med väsentliga utgifter som är direkt hänförliga till skuldens uppkomst.

Med *den effektiva anskaffningsräntan* avses den räntesats som när den används för att beräkna nuvärdet av framtida betalningar avseende räntor, amorteringar, inlösen och eventuella ytterligare lånekostnader fram till förfallo- eller inlösenstidpunkten ger skuldens anskaffningsvärde som resultat. Om inlösen kan ske före förfallotidpunkten skall inlösensvärdet beräknas för den tidigaste tillåtna inlösenstidpunkten.

Med skuldens *upplupna anskaffningsvärde* avses det med hjälp av den effektiva anskaffningsräntan diskonterade nuvärdet av de framtida utbetalningarna.

Skuldens *bokförda värde* är dess upplupna anskaffningsvärde.

Som *periodens finansieringskostnad* skall redovisas under perioden gjorda betalningar plus förändringen av instrumentets upplupna anskaffningsvärde under perioden.

Finansieringskostnad och bokfört värde för skuld i *utländsk valuta* bestäms genom att tillämpa bestämmelserna i tredje-sjunde styckena på betalningar mätta i den utländska valutan och därefter räkna om periodens finansieringskostnad och skuldens bokförda värde med vid bokslutstillfället tillämpade valutakurser.

En periodisering enligt tredje-åttonde styckena behöver inte göras om den är utan betydelse med hänsyn till kravet i 2 kap. 3 § ÅRL på rättvisande bild.

Allmänna råd

En periodisering enligt tredje-åttonde styckena i paragrafen ("effektiv-räntemetoden") torde normalt kunna underlåtas för inlåning med stöd av nionde stycket. För det fall ingen över- eller underkurs förekommer, räntan betalas varje år, i regelbundna intervall och i en jämn serie bör en periodisering enligt effektivräntemetoden kunna underlåtas.

Periodisering av finansieringskostnaden för en skuld kan illustreras med ett exempel.

Förutsättningar: Ett lån med fem års löptid tas upp den 1 januari 2000. Låntagaren erhåller då 1000 kronor kontant. Inga lånekostnader förekommer varför anskaffningsvärdet för lånet blir 1000 kronor. Låntagaren skall betala 59 kronor i ränta den 31 december varje år och dessutom 1250 kronor som återbetalning av lånet den 31 december 2004. Den effektiva anskaffningsräntan blir då 10 procent per år.

Finansieringskostnaden, lånets bokförda värde och betalningar avseende lånet blir då:

År som slutar	Bokfört värde vid årets början	Finansieringskostnad under året (10 %)	Betalningar under året	Bokfört årets slut
31/12 år 2000	1 000	100	59	1 041
31/12 år 2001	1 041	104	59	1 086
31/12 år 2002	1 086	109	59	1 136
31/12 år 2003	1 136	113	59	1 190
31/12 år 2004	1 190	119	59 + 1250	0

Anm. Exemplet är hämtat från "Capital Instruments", Financial Reporting Standard No. 4 (FRS4), Application Notes, Accounting Standards Board 1993.

14 § Vid äkta återköpstransaktioner enligt 2 kap. 9 § skall skillnaden mellan köpeskillingen för avistaledet och terminsledet periodiseras över löptiden och redovisas som ränta. Bestämmelserna i 12 och 13 §§ har därvid motsvarande tillämpning.

Allmänna råd

Framräkningen av upplupet anskaffningsvärde på de räntebärande värdepapper som ingår i en äkta återköpstransaktion påverkas inte av de räntevillkor som överenskommit för återköpstransaktionen.

Även när en äkta återköpstransaktion omfattar tillgångar som inte är räntebärande, t.ex. aktier, behandlas skillnaden i pris mellan avistaledet och terminsledet som ränta, periodiseras och redovisas enligt reglerna i 12 och 13 §§.

15 § Vid värdepapperslån enligt 2 kap. 10 § skall erhållen och erlagd provision periodiseras över löptiden och redovisas som ränta.

Utländsk valuta

16 §⁶ Oaktat vad som sägs i bilaga 2, 8 § första stycket 3 skall valutakursdifferenser avseende monetär tillgång som utgör del av en nettoinvestering (dotterföretag, intresseföretag och filialer) samt valutakursdifferenser avseende lån i främmande valuta som upptagits för att skydda en nettoinvestering föras över eget kapital.

Allmänna råd

Materiella och immateriella anläggningstillgångar samt andelar som är anläggningstillgångar bör omräknas efter anskaffningskursen vid förvärvet.

Beträffande nettoinvesteringar i utländsk valuta, se IAS 21 "The effects of changes in foreign exchange rates" (revised 1993).

Pensionsåtaganden

17 § Avsättning skall göras i balansräkningen för pensionsåtaganden som inte har täckning i pensionsstiftelses förmögenhet eller i tecknad pensionsförsäkring.

5 kap. Tilläggsupplysningar

Balansräkningen

Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.

1 §⁷ I balansräkningen eller i not skall uppdelning göras av posten "Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.". (Tillgångar, post 2) på följande delposter:

1. delpost 2.a, Belåningsbara statspapper (med det innehåll som framgår av bilaga 1, 13 § första stycket 1),
2. delpost 2.b, Andra belåningsbara värdepapper (med det innehåll som framgår av bilaga 1, 3 § första stycket 2).

⁶ BRD art. 39.5 och 39.6.

⁷ BRD art. 4.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

2 §⁸ I balansräkningen eller i not skall uppdelning göras av posten ”Obligationer och andra räntebärande värdepapper” (Tillgångar, post 5) på följande delposter:

1. delpost 5.a, Emitterade av offentliga organ, samt
2. delpost.5b, Emitterade av andra låntagare.

Av 3 § framgår vissa upplysningskrav beträffande emittenter.

3 § Posterna ”Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.” (Tillgångar, post 2) och ”Obligationer och andra räntebärande värdepapper” (Tillgångar, post 5) skall i not delas upp på grupper av instrument av likartad karaktär i riskhänseende. Uppdelningen skall åtminstone omfatta nedanstående kategorier av emittenter och innehålla angivande av upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde och bokfört värde för respektive grupp av värdepapper:

Anläggningstillgångar:

- svenska staten
- svenska kommuner
- svenska bostadsinstitut
- övriga svenska emittenter;
 - icke-finansiella företag
 - övriga finansiella företag
- utländska stater
- övriga utländska emittenter

SUMMA

varav efterställt (förlagsbevis).

Omsättningstillgångar:

- svenska staten
- svenska kommuner
- svenska bostadsinstitut
- övriga svenska emittenter;
 - icke-finansiella företag
 - övriga finansiella företag
- utländska stater
- övriga utländska emittenter

SUMMA

varav efterställt (förlagsbevis).

Klassificering av värdepapper

4 §⁹ För innehav av värdepapper (Tillgångar, posterna 2, 5, 6, 7 och 8) skall i not lämnas närmare upplysningar om de kriterier som använts för att klassificera dessa som omsättnings- eller anläggningstillgångar (jfr 5 kap. 3 § 4 ÅRKL).

Upplysningar om värdepapper

5 §¹⁰ För var och en av posterna ”Obligationer och andra räntebärande värdepapper” (Tillgångar, post 5), ”Aktier och andelar (som inte ingår i post 7 eller 8)” (Tillgångar, post 6), ”Aktier och andelar i intresseföretag” (Tillgångar, post 7) och

⁸ BRD art. 4 och 17.

⁹ BRD art. 41.2 b.

¹⁰ BRD art. 41.2 a.

”Aktier och andelar i koncernföretag” (Tillgångar, post 8) skall i not göras uppdelning på noterade och onoterade värdepapper.

Löptidsinformation

6 §¹¹ För var och en av posterna ”Utlåning till kreditinstitut” (Tillgångar, post 3), ”Utlåning till allmänheten” (Tillgångar, post 4), ”Skulder till kreditinstitut” (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 1), ”In- och upplåning från allmänheten” – ”Inlåning” (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 2.a), ”In- och upplåning från allmänheten” – ”Upplåning” (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 2.b) samt ”Emitterade värdepapper m.m.” – ”Övriga” (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 3.b) skall i not bokförda värden fördelas på följande löptider:

- i) betalbara på anfordran,
- ii) återstående löptid om högst tre månader,
- iii) återstående löptid längre än tre månader men högst ett år,
- iv) återstående löptid längre än ett år men högst fem år, samt
- v) återstående löptid längre än fem år.

För var och en av posterna ”Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.” (Tillgångar, post 2), ”Obligationer och andra räntebärande värdepapper” (Tillgångar, post 5) och ”Emitterade värdepapper m.m.” – ”Emitterade skuldebrev” (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 3.a) skall i not bokförda värden fördelas på följande löptider:

- i) återstående löptid om högst ett år,
- ii) återstående löptid längre än ett år men högst fem år,
- iii) återstående löptid längre än fem år men högst tio år, samt
- iv) återstående löptid längre än tio år.

I not skall även den genomsnittliga återstående löptiden för respektive tillgång och skuldpost anges.

För fordringar och skulder som skall amorteras skall återstående löptid räknas som tiden fram till förfallodagen för respektive amortering. För låneavtal som löper med periodvis bundna villkor, skall som återstående löptid räknas tiden fram till nästa villkorsändringsdag.

Endast belopp som kan tas i anspråk när som helst eller för vilka det har avtalats en löp- eller uppsägningstid som underskrider en arbetsdag skall anses betalbara på anfordran.

Allmänna råd

Osäkra fordringar bör fördelas med hänsyn till när fordran beräknas inflyta.

Innehav i kreditinstitut

7 §¹² För var och en av posterna ”Aktier och andelar i intresseföretag” (Tillgångar, post 7) och ”Aktier och andelar i koncernföretag” (Tillgångar, post 8) skall i not anges det belopp som avser innehav i kreditinstitut.

¹¹ BRD art. 4, 40.3 och 11.

¹² BRD art. 4.

Leasingaffärer

8 §¹³ För var och en av posterna i balansräkningen skall i not lämnas uppgift om värdet av leasingaffärer.

I not till posten ”Materiella tillgångar” – Leasingobjekt” (Tillgångar, post 10.b) skall lämnas upplysning om vilken avskrivningsmetod och vilka principer som tillämpats för fastställandet av restvärdet för olika slag av leasingobjekt samt vilka avskrivningstider som gäller för olika slag av objekt och dessutom vilken metod som tillämpas för intäktsperiodisering. Är leasingobjekts restvärde garanterat av leverantör eller annan och det garanterade beloppet av väsentlig betydelse bör även detta anges.

I not skall anges det bokförda värdet av återtagen leasingegendom.

Byggnader och mark i den egna verksamheten

9 §¹⁴ För posten ”Materiella tillgångar” (Tillgångar, post 10) skall i not anges det belopp som avser byggnader och mark som i väsentlig del används för den egna verksamheten.

Oreglerade fordringar och problemkrediter

10 § I not till balansräkningen skall samlat anges:

1. bokförda värdet av oreglerade fordringar enligt 4 kap. 8 § för vilka ränta intäktsförs,
2. bokförda värdet av problemkrediter;
 - a) osäkra fordringar enligt 4 kap. 8 §,
 - b) räntenedsatta fordringar. Med räntenedsatta fordringar avses fordringar för vilka räntan satts ned i förhållande till marknadsmässig ränta. Som räntenedsatta fordringar räknas dock inte fordringar som är osäkra enligt 4 kap. 8 §,
3. den totala reserven för befarade kreditförluster avseende fordringar upptagna under 2 a),
4. under räkenskapsperioden som intäkt bokförda räntor på under 2 angiven fordringstyp,
5. intäkterna enligt punkt 4 i procent av genomsnittliga bokförda värdet av under 2 angiven fordringstyp, omräknat till helårsräntesats, samt
6. medelårsräntan på andra krediter än de som angivits under 2 a) och 2 b).

För värdepappersbolag och för kreditmarknadsbolag med leasing som huvudsaklig verksamhet behöver uppgifter enligt första stycket 4-6 endast lämnas om bokförda värdet för tillgångar enligt första stycket 2 a)-2 b) överstiger 3 procent av balansomslutningen.

Allmänna råd

Problemkrediterna definieras i första stycket 2. För att ge en bild av intäktsbortfallet på problemkrediterna krävs uppgifter om krediternas löpande avkastning i kronor under räkenskapsperioden och avkastningen omräknad

¹³ BRD art. 41.2 c.

¹⁴ BRD art. 4.

till helårsränta samt årsräntan på de krediter som inte utgör problemkrediter. Läsarna av årsredovisningen kan då själva göra uppskattningar av intäktsbortfallet till följd av problemkrediter. Sifferuppgifterna bör kommenteras.

Uppgifterna kan exempelvis lämnas i följande form:

	Bokfört värde i förekommande fall efter avdrag av reserv för befarad kreditförlust, respektive procentuell avkastning.
1. Oreglerade fordringar för vilka ränta intäktsförs	xxx
2a. Osäkra fordringar	xxx
2b. Räntenedsatta fordringar	xxx
3. Summa problemkrediter (2a + 2b)	xxx
4. Löpande avkastning på problemkrediter under räkenskapsperioden	xxx
5. Årlig procentuell löpande avkastning på problemkrediter	y %
6. Årlig procentuell ränta på fordringar som inte utgör problemkrediter	y %
7. Reserv för befarade kreditförluster	xxx
8. Beräknat värde av problemkrediter före nedskrivning för befarade kreditförluster (3+7)	xxx

Enligt första stycket 3 skall den totala reserven för befarade kreditförluster avseende fordringar upptagna under första stycket 2 a) anges. I detta belopp skall alltså inte ingå reserver för kreditförluster avseende återtagna leasingobjekt eller garantier och motsvarande.

Uppgiftslämnande vid gruppvis värdering

Vid gruppvis värdering finns normalt inte tillgång till exakta uppgifter om bokförda värdet på de enskilda och osäkra fordringar som reserveringen avser. I sådana fall måste uppgifterna bygga på bedömningar och i viss mån schabloniserade beräkningar. Är så fallet avseende i sammanhanget väsentliga belopp bör upplysas om att fråga är om schabloniserade beräkningar.

Räntenedsatta fordringar

Uppgift skall enligt paragrafen lämnas om fordringar för vilka räntan satts ned i förhållande till marknadsmässig ränta. I marknadsmässigheten kan ingå att en bra kund får en rabatt som kompenseras av andra affärer med kunden. Om däremot en försäljning av en fastighet kombineras med en räntenedsatt finansiering är det fortfarande fråga om en räntenedsatt fordran.

Länderrisker

10 a § I not till balansräkningen skall anges:

1. totala värdet av fordringar som omfattas av reservering för länderrisker, efter reservering för befarade kreditförluster, men före reserv för länderrisker, och

2. total reservering för länderrisker.

Övertagen egendom

11 § I not till balansräkningen skall samlat anges:

1. bokförda värdet för respektive slag av egendom som övertagits för skyddande av fordran:
 - a) byggnader och mark,
 - b) bostadsrätter, (upptagna under posten Aktier och andelar)
 - c) aktier och övriga andelar,
 - d) annan övertagen egendom.
2. under räkenskapsåret bokförd nettoavkastning (driftsnetto) på tillgångar som avses i punkt 1, uppdelat på a, b, c, och d, samt
3. nettoavkastning enligt punkt 2 i procent av genomsnittliga bokförda värdet av under 1 angivna tillgångar, omräknat till helårsräntesats, med uppdelning på a, b, c och d.

För värdepappersbolag och för kreditmarknadsbolag med leasing som huvudsaklig verksamhet behöver uppgifter enligt första stycket 2 och 3 endast lämnas om bokförda värdet för tillgångar enligt första stycket 1 a)-1 d) överstiger 3 procent av balansomslutningen.

Övertagen egendom som utgörs av fastigheter

12 § I not till balansräkningen skall, för fastigheter som övertagits för skyddande av fordran, lämnas uppgifter enligt 13-17 §§.

13 § Upplysningar skall lämnas med uppdelning på följande fastighetskategorier:

1. flerbostadshus,
2. kontors- affärsfastigheter,
3. industri- och lagerfastigheter,
4. hotell- och konferensanläggningar, samt
5. övriga fastigheter.

Övriga fastigheter enligt första stycket 5 omfattar t.ex. småhus, jordbruksfastigheter, råmark och markanläggningar samt pågående nyanläggningar. Väsentliga delposter skall specificeras.

För varje fastighetskategori skall följande uppgifter lämnas:

1. antal fastigheter,
2. bokfört värde,
3. verkligt värde,
4. bokfört värde, per kvadratmeter uthyrningsbar bruksarea,
5. ekonomisk vakansgrad,
6. ytvakansgrad, samt
7. direktavkastning.

Ekonomisk vakansgrad enligt tredje stycket 5 definieras som bedömd marknads-hyra för outhyrda lokaler i procent av summan av detta belopp och redovisade hyresintäkter.

Ytvakansgrad enligt tredje stycket 6 definieras som outhyrda lokaler i procent av uthyrningsbar bruksarea.

Direktavkastning enligt tredje stycket 7 skall beräknas som driftsnettot för fastigheter ägda vid räkenskapsårets utgång i procent av dessa fastigheters bokförda

värde på balansdagen. Vid beräkning skall den tid som fastigheten ägts under året beaktas. Har direktavkastningen väsentligt påverkats av höga underhållskostnader av engångskaraktär eller av liknande skäl skall upplysning lämnas som förtydligar detta förhållande. Fastigheter som under räkenskapsåret inte genererat någon avkastning på grund av att de är obebyggda, är under uppförande (projektfastighet) eller under genomgripande ombyggnad får uteslutas från beräkningen av direktavkastning om upplysning lämnas om fastigheternas sammanlagda bokförda värde.

Med driftsnetto avses i denna paragraf hyresintäkter minus driftskostnader enligt redovisningen för perioden. I driftskostnader ingår redovisade kostnader för fastighetsförvaltningen, inklusive underhåll, hyresgästanpassningar, tomträttsavgäld och fastighetsskatt. Däremot ingår inte räntekostnader och andra finansiella kostnader, avskrivningar eller central administration. Räntebidrag skall inte inräknas i driftsöverskottet utan ses som en räntesubvention.

Uppgifter avseende såväl bokfört värde som verkligt värde per fastighetskategori skall dessutom lämnas med lämplig geografisk fördelning.

Allmänna råd

Fastigheter som endast delvis är under ombyggnad får inte undantas från beräkningen av direktavkastning.

En lämplig geografisk uppdelning av uppgifter är ofta en fördelning mellan storstadsregioner och övriga landet, och utlandet. Värdemässigt stora innehav i utlandet bör fördelas per land eller grupper av länder.

14 § Följande upplysningar skall lämnas om valda värderingsmetoder:

- a) vilka värderingsmetoder som används för respektive fastighetskategori,
- b) upplysningar om väsentliga faktorer som påverkat värderingen,
- c) uppgift om andelen internt värderade fastigheter i förhållande till bokfört värde, samt
- d) andra upplysningar som är väsentliga för att kunna bedöma postens innehåll.

Allmänna råd

För att läsaren av årsredovisningen bättre skall kunna bedöma hur väl de åsatta värdena speglar försäljningsvärdet på balansdagen är det väsentligt att, för väsentliga marknader, utförliga uppgifter lämnas om hur värderingen utförts och på vilka grunder. Ändrade värderingsmetoder eller antaganden jämfört med föregående räkenskapsår bör därför särskilt anges.

Exempel på upplysningar som bör lämnas vid tillämpning av kassaflödesmetoden är val av kalkylränta och avkastningskrav samt förhållanden i övrigt som är av väsentlig betydelse för värderingen, t.ex. vakansnivåer. Uppgiftsskyldigheten gäller oavsett om värderingen utförts av interna eller externa värderingsmän.

15 § Upplysningar skall lämnas om väsentliga förändringar i fastighetsinnehavet under året.

16 § Information skall lämnas om riskexponeringen i fastighetsinnehavet. En analys bör lämnas som visar hur fastighetsvärdet påverkas vid förändring av väsentliga värdepåverkande parametrar, t.ex. avkastningskrav.

Undantag från upplysningsplikt avseende övertagna fastigheter

17 § Uppgifter enligt 13 § tredje stycket 5-7 avseende ekonomisk vakansgrad, ytvakansgrad och direktavkastning per fastighetskategori behöver inte lämnas om antalet fastigheter per kategori är så få att uppgifternas innehåll skulle spegla förhållandet för en enskild fastighet och därmed avslöja affärshemligheter som skulle skada företaget. I sådana fall får fastighetskategorier sammanslås om upplysning lämnas därom.

Uppgifter enligt 13 § tredje stycket 5 avseende ekonomisk vakansgrad och 6 avseende ytvakansgrad samt enligt 16 § avseende riskexponering får utelämnas om det bokförda värdet av övertagna fastigheter underskrider 20 procent av eget kapital.

Uppgifter enligt 13 § tredje stycket 4-7, avseende bokfört värde per kvm, ekonomisk vakansgrad, ytvakansgrad och direktavkastning, och 16 § avseende riskexponering får utelämnas om det bokförda värdet av övertagna fastigheter underskrider 5 procent av eget kapital.

Under samma förutsättningar behöver inte uppgifter enligt 13 § tredje stycket 1-3 avseende antal fastigheter, bokfört värde och verkligt värde och 14 § a avseende värderingsmetoder lämnas fördelade per fastighetskategori enligt 13 § första stycket.

Poster inom linjen

18 §¹⁵ För var och en av posterna inom linjen skall i not anges arten och storleken av varje slag av ställd pant, ansvarsförbindelse eller åtagande som är av betydelse i förhållande till institutets verksamhet.

För var och en av skuldposterna och posterna inom linjen skall i not anges de totala beloppen av tillgångar som ställts som säkerhet för egna eller tredje mans förpliktelser.

Om institutet har ställt säkerhet eller ingått ansvarsförbindelse till förmån för koncern- eller intresseföretag, skall särskild upplysning lämnas om detta.

Upplysning skall vidare lämnas om väsentliga förlustrisker i ansvarsförbindelser och åtaganden samt de reserveringar för befarade kreditförluster som gjorts för dessa.

Allmänna råd

Upplysningar om nominella belopp bör lämnas för ansvarsförbindelser såsom garantier, rembursor och övriga ansvarsförbindelser. För åtaganden bör upplysningar lämnas om nominella belopp för framtida betalningar samt andra åtaganden. Följande exempel kan utgöra vägledning för uppgiftslämnande.

¹⁵ BRD art. 24, 25 och 40.3 d.

ANSVARSFÖRBINDELSER

Garantier

Garantiförbindelser - krediter

Garantiförbindelser - övriga

Egna accepter

Garantifondförbindelser

Beviljade, ej disponerade remburs

Övriga ansvarsförbindelser

ÅTAGANDEN

Åtaganden om framtida betalningar

Avtal om köp och försäljning av värdepapper på termin

Avtal om att inom viss tid ställa deposition till annans förfogande (Forward)

Certifikatprogram och marknadsbevisprogram

Övriga åtaganden om framtida betalningar

Övriga ränte-, aktie- och valutakursrelaterade kontrakt

Andra åtaganden

Fordran på grund av leveransförbindelser vid överlåtelse av värdepapper

Garanterat belopp vid likviditetsförvaltning

Beviljade men ej utbetalade krediter

Outnyttjad del av beviljade räkningskrediter

Övriga åtaganden

Nominellt belopp avser det belopp i svenska kronor som garantin, kontraktet eller annan förpliktelse omfattar. Se även 25 och 26 §§.

Medel som förvaltas i eget namn men för tredje mans räkning

19 §¹⁶ För var och en av posterna i balansräkningen skall i not lämnas uppgift om summan av de medel som förvaltas i eget namn men för tredje mans räkning (jfr 2 kap. 7 §).

Pensionsförpliktelser

20 § Uppgift skall lämnas om hur företagets pensionsförpliktelser har täckts. Företag vars redovisade pensionsskuld i balansräkningen och / eller kapital i pensionsstiftelse överstiger kapitalvärdet av pensionsåtagandena skall redovisa överskottet i not till balansräkningen.

Allmänna råd

Obeskattade reserver

Varje obeskattad reserv (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 8) bör redovisas separat i balansräkningen eller i en not till denna.

¹⁶ BRD art. 10.

Fond för orealiserade vinster

21 § ”Fond för orealiserade vinster” (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 12 b) skall i balansräkningen eller i en not uppdelas per balanspost.

Upplysningar om verkligt värde

22 § I not till balansräkningen skall för varje tillgångs- och skuldpost göras en jämförelse mellan verkligt värde och bokfört värde. Uppgift om verkligt värde skall lämnas även för finansiella positioner som inte upptagits i balansräkningen.

Kan det verkliga värdet inte bestämmas med tillräcklig grad av tillförlitlighet till rimlig kostnad eller inom rimlig tid, medges avsteg från vad som sägs i första stycket. Information om avsteget och anledningarna till det skall därvid lämnas, tillsammans med upplysningar om viktiga faktorer som är bestämmande för det verkliga värdet.

Om justering av försäljningsvärdet skett enligt 4 kap. 4 § vid beräkning av verkligt värde, skall upplysningar lämnas om att en justering skett, de omständigheter som föranlett justeringen, storleken av gjorda justeringar, samt det sätt på vilket justeringens storlek bestämts, allt under förutsättning att dessa upplysningar är väsentliga.

Uppgifter enligt första stycket behöver inte lämnas för ”Immateriella anläggningstillgångar” (Tillgångar, post 9). Företag vars balansomslutning underskrider en miljard kronor behöver inte lämna uppgifter enligt första stycket.

Ingår i samma post såväl anläggningss- som omsättningstillgångar skall uppgift lämnas särskilt för varje sådan värderingskategori.

Allmänna råd

International Accounting Standard nummer 32 (publicerad i juni 1995), Financial Instruments: Disclosure and Presentation, punkterna 77-87, utgör lämplig bakgrundsläsning till paragrafens upplysningskrav. Där anges bl.a. att det noterade priset efter justering för transaktionskostnader utgör den bästa uppskattningen av verkligt värde på aktiva och likvida marknader. I andra fall kan estimeringsmetoder användas.

Om nuvärdesberäkning används diskonteras kassaflödena till den aktuella marknadsräntan för samma tidshorisont och risk (inkl. kreditrisken).

För betalningsmedel, för kortfristiga fordringar och skulder samt för fordringar och skulder till rörlig marknadsränta torde det verkliga värdet normalt kunna approximeras till det nominella beloppet. Den väsentliga innebörden av de värderingstekniker som använts bör kommenteras.

Upplysningarna kan ges i form av följande uppställning:

Tillgångar

	omsättningstillgångar		anläggningstillgångar	
	bokf. v.	verkl. v.	bokf.v.	v.verkl. v.
1. Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	bv	vv	bv	vv
2. Belåningsbara stats- skuldförbindelser m.m.	bv	vv	bv	vv
3. Utlåning till kredit- institut	bv	vv	bv	vv
4. Utlåning till allmän- heten	bv	vv	bv	vv
5. Obligationer och andra räntebärande värdepapper	bv	vv	bv	vv
6. Aktier och andelar (som inte ingår i post 7 eller 8)	bv	vv	bv	vv
7. Aktier och andelar i intresseföretag	bv	(vv)	bv	(vv)
8. Aktier och andelar i koncernföretag	bv	(vv)	bv	(vv)
9. Immateriella anläggningstillgångar	bv	-	bv	-
10. Materiella tillgångar	bv	vv	bv	vv
11. Tecknat ej inbetalt kapital	bv	vv	bv	vv
12. Egna aktier	-	(vv)	-	(vv)
13. Övriga tillgångar	bv	vv	bv	vv
14. Förutbetalda kost- nader och upplupna intäkter	bv	vv	bv	vv
Summa tillgångar	Summa	Summa	Summa	Summa

Skulder

	bokf. v.	verkl. v.
1. Skulder till kreditinstitut	bv	vv
2. In- och upplåning från allmänheten	bv	vv
3. Emitterade värdepapper m.m.	bv	vv
4. Övriga skulder	bv	vv
5. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	bv	vv
6. Avsättningar	bv	vv
7. Efterställda skulder	bv	vv
Summa skulder	Summa	Summa

Positioner som ej upptagits i balansräkningen

A. Positiva positioner	vv
B. Negativa positioner	vv
15. Övriga tillgångar	

Upplysningar om bokförda över- och undervärden

23 § Då en eller flera finansiella tillgångar upptagits till ett värde som är högre än det verkliga värdet eller då en eller flera finansiella skulder upptagits till ett lägre värde än det verkliga värdet skall det särskilt upplysas

- om storleken av detta bokförda övervärde eller undervärde specificerat på respektive balansräkningspost, samt
- om skälen till varför det bokförda värdet inte justerats.

Med finansiella tillgångar och skulder avses tillgångar och skulder som inte är materiella eller immateriella.

Allmänna råd

En värdering över verkligt värde kan förekomma för finansiella anläggningstillgångar och för tillgångar där säkringsredovisning med anskaffningsvärdering (deferral hedge accounting) tillämpats.

För skulder kan en värdering under verkligt värde uppkomma vid nominell värdering och där säkringsredovisning tillämpats.

International Accounting Standard nummer 32 (publicerad i juni 1995), Financial Instruments: Disclosure and Presentation, punkterna 88-90, utgör bakgrund till paragrafens upplysningskrav.

Information om finansiella poster

24 § I den mån dessa upplysningar inte följer av vad som stadgas i 25 och 26 §§, skall för varje finansiell tillgångs- och skuldpost, för utgivna aktieinstrument, samt för finansiella poster som inte upptagits i balansräkningen, sammanfattande information lämnas om omfattningen och arten hos de finansiella posterna, inklusive väsentliga villkor och förhållanden som kan påverka storlek, tidpunkt och sannolikhet för de framtida betalningsflödena.

Med finansiella tillgångar och skulder avses tillgångar och skulder som inte är materiella eller immateriella.

Allmänna råd

Om ett instrument har en klassificering i balansräkningen som avviker från dess legala form bör kreditinstitutet i noterna upplysa om instrumentets karaktär.

International Accounting Standard nummer 32 (publicerad i juni 1995), Financial Instruments: Disclosure and Presentation, punkterna 47-55, utgör bakgrund till paragrafens upplysningskrav.

Derivatinstrument

25 §¹⁷ Övergripande information skall lämnas om vilka derivatinstrument som innehas eller utställts.

Villkor eller förhållanden som är väsentliga för att bedöma storleken av, tidpunkten för och säkerheten i framtida betalningsflöden skall anges. Informationen får lämnas gemensamt för grupper av instrument vilka individuellt inte är väsentliga för bedömningen av företagets framtida betalningsflöden.

Information skall samtidigt ges om för vilka syften instrumenten används, t.ex. som säkring eller för att göra en vinst.

¹⁷ BRD art. 41.2 h.

26 § Upplysningar om bokförda värden, verkliga värden och nominella belopp för optioner, terminer, swappar och liknande finansiella instrument skall i not lämnas för de instrument som helt eller delvis upptagits i balansräkningen. Sådana uppgifter skall också lämnas för terminer och liknande finansiella instrument som inte upptagits i balansräkningen. Upplysningar om bokförda värden, verkliga värden och nominella belopp skall lämnas uppdelat på aktierelaterade, valutarelaterade, ränterelaterade samt övriga finansiella instrument och fördelat på optioner, terminer, swappar och övriga instrument. Uppgifter om clearade kontrakt enligt lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet, inklusive utländska kontrakt av motsvarande slag, skall lämnas uppdelat på aktierelaterade, valutarelaterade, ränterelaterade samt övriga finansiella instrument. För uppgifter enligt detta stycke skall instrument med positiva verkliga värden och instrument med negativa verkliga värden anges var för sig.

Åtminstone följande särskilda upplysningar skall lämnas om instrument som redovisas som skyddande eller säkrade:

- a) hur stora realiserade vinster respektive realiserade förluster som skjutits upp till följd av säkringsredovisning, samt
- b) skälen till att säkringsredovisning tillämpats.

Uppgifter enligt första stycket behöver endast lämnas om:

1. summan av de sammanlagda positiva verkliga värdena och absolutbeloppet av de sammanlagda negativa verkliga värdena överstiger 10 procent av eget kapital, eller
2. summan av de nominella beloppen överstiger 200 procent av eget kapital.

Allmänna råd

Uppgifter om värden på derivatinstrument kan lämnas enligt följande matris:

Derivatinstrument med positiva verkliga värden eller värde noll

	Ränta	Valuta	Aktie	Övriga
Derivatinstrument helt eller delvis upptagna i balansräkningen				
Innehavda optioner	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
Terminer med positivt värde	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
Swappar med positivt värde	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
Övriga derivatinstrument med positivt värde	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
SUMMA	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
varav clearat	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
Derivatinstrument som ej upptagits i balansräkningen				
Terminer med positivt värde	v,n	v,n	v,n	v,n
Övriga derivatinstrument med positivt värde	v,n	v,n	v,n	v,n
SUMMA	v,n	v,n	v,n	v,n
varav clearat	v,n	v,n	v,n	v,n
SUMMA	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
varav clearat	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n

Derivatinstrument med negativa verkliga värden

	Ränta	Valuta	Aktie	Övriga
Derivatinstrument helt eller delvis upptagna i balansräkningen				
Utställda optioner	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
Terminer med negativt värde	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
Swappar med negativt värde	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
Övriga derivatinstrument				
med negativt värde	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
SUMMA	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
varav clearat	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
Derivatinstrument som ej upptagits i balansräkningen				
Terminer med negativt värde	v,n	v,n	v,n	v,n
Övriga derivatinstrument				
med negativt värde	v,n	v,n	v,n	v,n
SUMMA	v,n	v,n	v,n	v,n
varav clearat	v,n	v,n	v,n	v,n
SUMMA	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
varav clearat	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n

NB: v=verkligt värde / b=bokfört värde / n=nominellt belopp

Sådana instrument vars betalningsflöden är bestämda och beroende av kurser för flera olika valutor förs normalt till valutainstrumenten. Sådana instrument vars betalningsflöden är bestämda i en och samma valuta klassificeras istället i någon av övriga kategorier (ränta, aktie, övriga).

Med nominellt belopp avses den effektiva beloppsbas på vilken instrumentets värde bestäms. För terminer utgörs det nominella beloppet av det överenskomna terminspriset. För swappar utgörs basen av det överenskomna beräkningsunderlaget. För optioner utgörs det nominella beloppet av det kontrakterade lösenpriset. I de undantagsfall där beloppsbasen inte är beloppsmässigt fixerad utan t.ex. bestäms av en särskild formel bör den aktuella bästa skattningen av basen anges. Är basen bestämd i utländsk valuta sker omräkning till svenska kronor med relevant avista- eller terminskurs.

Efterställda tillgångar

27 §¹⁸ För var och en av tillgångsposterna skall i not lämnas uppgift om det belopp som avser efterställda tillgångar.

Efterställda tillgångar är de tillgångar som, vare sig de representeras av värdepapper eller ej, i händelse av likvidation eller konkurs kan infrias först efter det att övriga borgenärer tillgodosetts.

Allmänna råd

Se även 5 kap. 6 § 3 ÅRKL.

Resultaträkningen

¹⁸ BRD art. 6.

Räntor

28 §¹⁹ ”Ränteintäkter” (post 1) skall i not specificeras enligt följande:

- i) ränteintäkter på utlåning till kreditinstitut (Tillgångar, post 3),
- ii) ränteintäkter på utlåning till allmänheten (Tillgångar, post 4),
- iii) ränteintäkter på räntebärande värdepapper (Tillgångar, post 2 och 5), samt
- iv) övriga ränteintäkter.

”Räntekostnader” (post 3) skall i not specificeras enligt följande:

- i) räntekostnader för skulder till kreditinstitut (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 1),
- ii) räntekostnader för in- och upplåning från allmänheten (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 2),
- iii) räntekostnader för räntebärande värdepapper (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 3)
- iv) räntekostnader för efterställda skulder (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 7), samt
- v) övriga räntekostnader.

Kreditinstitut vars balansomslutning överstiger 100 miljarder kronor skall lämna uppgifter om medelsaldo under året för var och en av de balansräkningsposter som anges i första stycket i)-iii) och andra stycket i)-iii). Medelsaldot för tillgångar, post 2 och 5, får anges gemensamt. Nu angivna kreditinstitut skall vidare fördela uppgifterna om ränteintäkter och räntekostnader enligt första och andra styckena och medelsaldo på svensk respektive utländsk valuta.

Uppgift skall lämnas om medelränta (genomsnittsränta) under året på utlåning till och inlåning från allmänheten. Ränta på utlåning skall även innefatta avgifter för avtalade krediter.

Upplysning skall lämnas om ”räntenetto” varmed avses summan av institutets ränteintäkter och leasingintäkter med avdrag för räntekostnader och avskrivningar enligt plan på leasingobjekt.

Allmänna råd

Uppgift bör lämnas om hur stor del av ränteintäkterna som belöper på omsättningsklassificerade värdepapper.

Leasing

29 § I not till posten ”Leasingintäkter” (Resultaträkning, post 2) lämnas uppgift om leasingintäkternas bruttobelopp respektive avskrivningar enligt plan.

Erhållna utdelningar

30 §²⁰ I resultaträkningen eller i not skall uppdelning göras av posten ”Erhållna utdelningar” (post 4) på följande delposter:

- i) delpost 4.a: Utdelningar från aktier och andelar (Tillgångar post 6),
- ii) delpost 4.b: Utdelningar från intresseföretag (Tillgångar, post 7), och
- iii) delpost 4.c: Utdelningar från koncernföretag (Tillgångar, post 8).

¹⁹ BRD art. 27.

²⁰ BRD art. 27.

Provisioner

31 § ”Provisionsintäkter” (post 5) skall i not specificeras enligt följande:

- i) betalningsförmedlingsprovisioner,
- ii) utlåningsprovisioner,
- iii) inlåningsprovisioner,
- iv) garantiprovisioner,
- v) värdepappersprovisioner, och
- vi) övriga provisioner.

”Provisionskostnaderna” (post 6) skall i not specificeras enligt följande:

- i) betalningsförmedlingsprovisioner,
- ii) värdepappersprovisioner, och
- iii) övriga provisioner.

Allmänna råd

Betalningsförmedlingsprovisioner är t.ex. inbetalningsavgifter, check-inlösensavgifter, postväxelavgifter, småuttagsavgifter, och avgifter för in- och utbetalningar i utländsk valuta.

Utlåningsprovisioner är t.ex. expeditionsavgifter vid kreditgivning, inkassoavgifter och avgifter vid övertrassering av beviljade krediter.

Inlåningsprovisioner är t.ex. allemanssparprovisioner och övertrasseringsavgifter på inlåningskonton.

Garantiprovisioner är t.ex. provisioner för ansvarsförbindelser och åtaganden.

Värdepappersprovisioner är t.ex. courtage vid värdepapperstransaktioner, avgifter på fondsparande, market maker-avgifter och förvaltningsavgifter.

Till övriga provisioner hör t.ex. bankfacksavgifter, rådgivningsprovisioner och market maker-avgifter vid valutahandel.

Nettoresultat av finansiella transaktioner

32 § Posten ”Nettoresultat av finansiella transaktioner” (post 7) skall i not delas upp på följande sätt:

- a) realisationsresultat,
 - i) aktier och andelar,
 - ii) räntebärande värdepapper,
 - iii) andra finansiella instrument,
- b) orealiserade värdeförändringar,
 - i) aktier och andelar,
 - ii) räntebärande värdepapper,
 - iii) andra finansiella instrument,
- c) valutakursförändringar, och
- d) skuldinlösen.

Realisationsresultat för derivatinstrument relaterade till aktier eller ränta redovisas under a) iii) andra finansiella instrument eller hänförs till realisationsresultatet för respektive underliggande tillgång. Orealiserade värdeförändringar för sådana derivatinstrument redovisas under b) iii) andra finansiella instrument eller hänförs till orealiserade värdeförändringar för respektive underliggande tillgång. För valutarelaterade derivatinstrument redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar under c) valutakursförändringar.

Allmänna råd

Med valutakursförändringar avses alla realiserade och orealiserade värdeförändringar hänförliga till förändringar i valutakurser. Detta innebär bl.a. att värdeförändringen av ett värdepapper eller derivatinstrument i utländsk valuta uppdelas i en del hänförlig till värdeförändringen av instrumentet i lokal valuta och en del hänförlig till den värdeförändring som orsakats av valutakursförändringar. Om en värdekomponent är oväsentlig kan instrumentets värdeförändring i sin helhet föras till den andra komponenten.

Pensionskostnader

33 § I not till posten ”Allmänna administrationskostnader” (post 9) skall lämnas upplysning om hur bruttokostnaden fördelar sig på kalkylmässiga pensionskostnader respektive kostnad för premier.

I not till posten ”Bokslutsdispositioner” (post 17) skall lämnas upplysning om hur beloppet för avräkning av pensioner fördelar sig på kalkylmässiga pensionspremier, utbetalda pensioner, löne- och avkastningsskatt, gottgörelse från eller avsättning till stiftelse eller annan.

Uppgifter enligt första och andra stycket får utelämnas av företag vars balansomslutning underskrider tio miljarder kronor.

Kreditförluster, netto

34 §²¹ För posten ”Kreditförluster, netto” (post 12) skall i not anges dels nedskrivningar, dels återföringar och intäkter av tidigare nedskrivna fordringar av betydelse. Av uppgifterna skall framgå till vilken eller vilka av följande fordringskategorier nedskrivningen eller återföringen hänför sig:

- i) fordringar på kreditinstitut,
- ii) fordringar på allmänheten,
- iii) fordringar på intresseföretag, samt
- iv) fordringar på koncernföretag.

Vid uppgiftslämnande enligt denna paragraf skall fordringar avseende företag i vilka andelar övertagits för skyddande av fordran hänföras till fordringar på kreditinstitut eller fordringar på allmänheten, även när fråga är om koncernföretag.

²¹ BRD art. 33.4.

35 § Posten ”Kreditförluster, netto” (post 12) skall vidare specificeras på följande sätt:

A. Individuellt värderade fordringar:	
1. Årets nedskrivning avseende konstaterade kreditförluster	+
2. Återförda tidigare gjorda reserveringar för befarade kreditförluster som i årets bokslut redovisas som konstaterade förluster	-
3. Årets nedskrivning avseende konstaterade kreditförluster	+
4. Influtet på tidigare års konstaterade kreditförluster	-
5. Återförda ej längre erforderliga reserveringar för befarade kreditförluster	-
6. Årets nettokostnad för individuellt värderade fordringar	=
B. Gruppvis värderade fordringar:	
1. Årets nedskrivning avseende konstaterade kreditförluster	+
2. Influtet på tidigare års konstaterade kreditförluster	-
3. Avsättning/upplösning av reserv för kreditförluster	+/-
4. Årets nettokostnader för gruppvis värderade fordringar	=
C. Länderrisker:	
1. Avsättning/upplösning av reserv för länderrisker	+/-
D. Ansvarsförbindelser:	
1. Årets nettokostnad för infriande av garantier och andra ansvarsförbindelser	+/-
Årets nettokostnad för kreditförluster (A+B+C+D)	=

Belopp avseende D. Ansvarsförbindelser som är av uppenbart obetydligt värde får i stället hänföras till annan rubrik.

I värdepappersbolag behöver uppgifterna enligt denna paragraf endast lämnas om kreditförlusten överstiger 0,5 procent av lånefordringarna.

Värdeförändring på övertagen egendom

36 § Posten ”Värdeförändring på övertagen egendom” (post 12A) skall specificeras på realiserad respektive realiserad värdeförändring, fördelat på övertagna fastigheter och övrig övertagen egendom.

Fastigheter övertagna för skyddande av fordran

37 § I fråga om förvaltning av fastigheter som övertagits för skyddande av fordran skall uppgifter lämnas enligt följande:

	Moderföretag	Koncern	Övertagna fastighetsföretag som ej intagits i koncernredovisningen
Externa intäkter			
Driftskostnader			
Driftsnetto			

Uppgifter enligt första stycket får utelämnas om det bokförda värdet av övertagna fastigheter underskrider 5 procent av eget kapital.

Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar

38 §²² För var och en av posterna ”Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar” (post 13) samt ”Återföringar av nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar” (post 14) skall i not anges dels nedskrivningar, dels återföringar av betydelse.

Av uppgifterna skall framgå till vilken eller vilka av följande tillgångskategorier nedskrivningen eller återföringen hänför sig:

- i) aktier och andelar i intresseföretag,
- ii) aktier och andelar i koncernföretag, samt
- iii) andra överlåtelsebara värdepapper.

Intäkternas geografiska fördelning

39 §²³ Uppgift skall i not lämnas om hur summan av beloppen för följande poster fördelar sig på olika geografiska marknader: ”Ränteintäkter” (post 1), ”Leasingintäkter” (post 2), ”Erhållna utdelningar” (post 4), ”Provisionsintäkter” (post 5), ”Nettoresultat av finansiella transaktioner” (post 7) samt ”Övriga rörelseintäkter” (post 8).

Allmänna råd

Marknader som inte väsentligen skiljer sig åt bör betraktas som en marknad, t.ex. den svenska marknaden.

Information för rörelsegrenar

Allmänna råd

Kreditinstitut och värdepappersbolag vars balansomslutning överstiger 100 miljarder kronor bör lämna finansiell information för rörelsegrenar enligt vad som sägs i detta allmänna råd.

Ett moderföretag som upprättar koncernredovisning behöver endast lämna informationen för koncernen. Dotterföretag till moderföretag, som i sin koncernredovisning lämnar information för rörelsegrenar, behöver inte lämna sådan information.

För företagets olika rörelsegrenar bör följande uppgifter lämnas:

1. intäkter,
2. resultat före skatt,
3. tillgångar, och
4. skulder.

Intäkter från externa kunder och från interntransaktioner med övriga rörelsegrenar bör anges var för sig.

²²BRD art. 34.3.

²³ BRD art. 40.5.

Rörelsegren är en urskiljningsbar del av företaget som har en eller flera sinsemellan relaterade produkter eller tjänster vars risk och avkastning är klart avvikande från övriga rörelsegrenars risk och avkastning. Normalt är företagets interna styrning och rapportering till verkställande direktör och styrelse lämplig utgångspunkt för uppdelningen på rörelsegrenar.

Upplysningar bör lämnas för rörelsegrenar vars huvudsakliga intäkter kommer från externa kunder, åtminstone

- a) om rörelsegrenens intäkter motsvarar 10 procent eller mer av den totala intäkten för samtliga rörelsegrenar,
- b) om rörelsegrenens resultat före skatt motsvarar 10 procent eller mer av det totala resultatet före skatt från alla rörelsegrenar, eller
- c) om rörelsegrenens tillgångar motsvarar 10 procent eller mer av de totala tillgångarna för rörelsegrenarna.

Vid identifiering av rörelsegrenarna utgör handelsverksamhet och fondförvaltning normalt sådana rörelsegrenar för vilka upplysningar bör lämnas, förutsatt att a, b eller c ovan uppfylls.

Med handelsverksamhet avses värdepappersrörelse m.m. Beroende på omständigheterna kan handelsverksamhet behöva delas upp ytterligare. Med fondförvaltning avses även verksamhet som förvaringsinstitut.

Ej väsentliga poster kan redovisas tillsammans.

Uppgifterna lämnas före eliminering av interna poster mellan olika rörelsegrenar. Bolaget bör redogöra för avstämningen mellan den information som visas för rörelsegrenarna och den information som lämnas i årsredovisningen för koncernen.

Samma redovisningsprinciper som används i årsredovisningen bör tillämpas.

International Accounting Standard nummer 14 (revised 1997), Segment reporting, utgör lämplig bakgrundsläsning till dessa allmänna råd.

Kostnader för efterställda skulder

40 §²⁴ Uppgift skall i not lämnas om kostnader för ”Efterställda skulder” (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 7).

Övriga upplysningar

41 § Moderföretag och dotterföretag skall ange hur stor del av årets finansiella kostnader och intäkter samt premiekostnad och premieintäkt för försäkring och återförsäkring som avser andra företag inom koncernen.

²⁴ BRD art. 41.2 e.

42 § För dotterföretag som inte redovisas enligt förvärvsmetoden i koncernredovisningen skall, dels i en gemensam post för samtliga fastighetsföretag, dels i en gemensam post för samtliga övriga företag, följande uppgifter lämnas:

	Fastighetsföretag	Övriga företag
Bokfört värde på aktier och andelar		
Koncernens andel av kapital och reserver (exkl. latent skatt i obeskattade reserver)		
Varav fritt eget kapital		
Bokfört värde på koncernens fordringar på företagen		
Koncernens andel av årets resultat före dispositioner och skatt		

Med koncern avses här moderföretag och i koncernredovisningen intagna dotterföretag.

Är uppgifterna för ett företag av endast ringa betydelse, får dessa utelämnas, under förutsättning av att uppgifter för utelämnade företag också sammantaget har endast ringa betydelse.

Allmänna råd

Det bör noteras att för övertagna fastighetsföretag aktualiseras undantag från kravet på konsolidering med förvärvsmetoden främst när fråga är om tillfälligt innehav. Se även 7 kap. 2 och 3 §§.

Förvaltnings- och förmedlingstjänster

43 §²⁵ Uppgift skall i not lämnas om förvaltnings- och förmedlingstjänster som lämnats tredje man, i den mån omfattningen av sådan verksamhet är av betydelse i förhållande till institutets verksamhet.

Upplysningar om finansiella och andra risker

44 a § Information skall lämnas om kreditinstitutets exponering mot finansiella och andra risker, dvs. marknadsrisker (ränterisker, valutarisker och andra prisker), kreditrisker, likviditetsrisker och andra risker av betydelse.

Bestämmelserna i 44 a-44 c §§ tillämpas på finansiella instrument eller grupper av finansiella instrument vilka är väsentliga. Bedömningen av väsentlighet skall beakta värdet och arten av instrumenten eller gruppen av instrument.

²⁵ BRD art. 41.2 f.

Allmänna råd

Med andra risker avses t.ex. operationella och legala risker.

Detaljeringsgraden i informationen bör stå i proportion till den relativa betydelse som verksamheterna, resultaten och/eller riskerna har för kreditinstitutets affärsverksamhet i dess helhet.

Information bör lämnas om:

- a) institutets syfte med användningen av viktigare finansiella instrument,
- b) användningen av finansiella instrument, såsom för handel, placering eller riskhantering,
- c) verksamheter med högriskinstrument eller komplexa instrument,
- d) institutets riskbenägenhet,
- e) överordnade principer för institutets riskhantering med en översiktlig beskrivning av mål, organisation och styrning,
- f) användning av säkerheter, och
- g) användning av avtal om nettning.

Väsentliga finansiella risker bör beskrivas, inklusive hur de uppstår och hur de mäts och hanteras. Företaget bör också redovisa sin metod för att mäta hur väl man lyckas i sin riskhantering. Företag som använder riskmättningsmodeller bör vidare upplysa om processen för validering av riskmättningsmodeller, s.k. ”backtesting”, d.v.s. utvärderingen mot såväl realiserat som förväntat resultat, samt sina metoder för stresstester.

För derivatinstrument som inte används i handelssyfte bör upplysas om syftet med dessa och strategierna för att uppnå syftet. Informationen bör exempelvis innefatta hur derivat används för att säkra valutarisk, ränterisk och annan prISRISK. Upplysningarna bör skilja mellan olika säkringsstrategier, redogöra för riskhanteringsstrategin för väsentliga typer av säkringar och innefatta en beskrivning av de poster eller transaktioner för vilka risker säkrats.

Vid användning av finansiella instrument i handelssyfte bör företaget särskilt upplysa om man är marknadsgarant (”market maker”), tar egna positioner i spekulativt syfte, tar positioner för att underlätta kunders affärer eller ägnar sig åt arbitrage.

Marknadsrisk

44 b § Information om exponeringen för marknadsrisker skall lämnas på grundval av en eller flera av metoderna i andra-fjärde styckena.

Riskutsatt värde (Value at Risk, VaR). För varje kategori av marknadsrisk där VaR-upplysningar ges skall informationen antingen lämnas i form av:

- a) genomsnittliga, högsta och lägsta belopp eller distributionen av VaR-belopp över tidsperioden,
- b) genomsnittliga, högsta och lägsta belopp eller distributionen under tidsperioden av faktiska förändringar i verkliga värden, resultat eller kassaflöden från finansiella instrument utsatta för marknadsrisk, eller
- c) antalet gånger under perioden (uttryckt i procent) som de faktiska förändringarna i verkliga värden, resultat eller kassaflöden från finansiella instrument utsatta för marknadsrisk översteg VaR-beloppen.

Känslighetsanalys, d.v.s. effekten av ett urval hypotetiska förändringar av marknadspriser och räntenivåer. De hypotetiska förändringar som väljs skall kunna bedömas som rimliga inom en nära framtid. En av dessa hypotetiska förändringar skall vara en negativ förändring med 10 procent av aktiekurser, 5 procent av valutakurser samt 1 procentenhet av räntor, såvida det inte kan visas att sådana förändringar inte rimligen kan inträffa.

Tabellpresentation. En analys av det totala marknadsvärdet för finansiella instrument som är utsatta för marknadsrisk, uppdelat på de viktigaste kategorierna av finansiella tillgångar och skulder, samt inom dessa kategorier på tidsintervall fram till förfallodag eller till räntejustering, om denna inträffar tidigare. Tidsintervallen skall minst omfatta följande kategorier:

- från 0 - t.o.m. 3 månader,
- från 3 - t.o.m. 6 månader,
- från 6 - t.o.m. 12 månader,
- från 1 - t.o.m. 5 år, och
- mer än 5 år.

Dessutom skall beträffande ränterisk anges exponeringen mot ränterisk i form av återstående räntebindningstider för varje ränterelaterad finansiell tillgångs- och skuldpost samt för finansiella poster som inte upptagits i balansräkningen.

Redogörelse skall lämnas för skälen till väsentliga förändringar i marknadsrisk-exponering från tidigare perioder. Denna information skall möjliggöra för läsaren att bedöma väsentliga trender i marknadsrisker, och skall innefatta information relaterad till varje marknadsriskkategori för vilken uppgifter lämnats det senaste eller föregående året.

Värdepappersbolag vars balansomslutning understiger en miljard kronor behöver inte lämna upplysningar enligt denna paragraf. Kreditinstitut, vars balansomslutning understiger en miljard kronor, behöver endast lämna upplysningar om exponeringen mot ränterisk i form av återstående räntebindningstider enligt femte stycket.

Allmänna råd

Om de värden för marknadsrisk som anges inte är typiska för värdena under räkenskapsåret, bör ytterligare värden redovisas för att sätta in värdena på balansdagen i deras sammanhang. Dessa ytterligare värden kan vara antingen genomsnittsvärden eller högsta och lägsta värden.

Informationen om marknadsrisker får lämnas med uppdelning på handelsverksamhet och övrig verksamhet. Lämnas informationen med sådan uppdelning bör anges vad som omfattas av begreppet handelsverksamhet. Informationen bör vidare lämnas med en uppdelning på varje slag av marknadsriskexponering (t.ex. ränterisk, valutarisk, aktiekursrisk och andra relevanta prisrisker). Olika metoder kan användas för olika typer av exponeringar.

Om företaget bytt metod eller gjort ändringar i modellen, dess definitioner, antaganden eller parametrar, och effekterna av förändringen är väsentliga, bör företaget upplysa om förändringen och dess anledning. I sådana fall bör företaget antingen presentera föregående års siffror i sammandrag enligt den nya modellen, eller upplysa om årets siffror både under den nya och den gamla metoden.

Om finansiella instrument, positioner eller transaktioner inte inkluderats i marknadsriskupplysningarna och upplysningarna till följd av detta inte visar kreditinstitutets totala marknadsriskexponering bör en redogörelse lämnas för vilka slag av finansiella instrument som utelämnats och effekten av utelämnandet bör belysas.

Företag som lämnar information grundad på VaR-modell eller känslighetsanalys bör lämna information om dessa metoder, använda antaganden och parametrar i den omfattning som är nödvändig för att förstå kreditinstitutets upplysningar om marknadsrisk. Således bör alltid använt konfidensintervall anges. Vidare bör företaget t.ex. specificera hur förlust definieras i modellerna, vilken typ av modell som används, vilka typer av finansiella instrument som omfattas av modellerna och annan relevant information om modellernas antaganden och parametrar såsom t.ex. innehavsperiod, mätperiod, metoden för att lägga samman riskexponeringar och korrelationsantaganden. Har använd modell godkänts av Finansinspektionen för beräkning av kapitalkrav om marknadsrisk, bör detta anges.

Upplysningar om ränterisker bör, där så är lämpligt och meningsfullt, även innefatta information om effektiva räntesatser för lämpliga kategorier av tillgångar och skulder. Så kan t.ex. vara fallet för särskilda delar av verksamheten.

Kreditinstitut med en balansomslutning överstigande 100 miljarder kronor bör komplettera upplysningarna med durationsanalys avseende ränterelaterade instrument uppdelat på poster värderade till verkligt värde, poster värderade enligt lägsta värdets princip och övriga poster.

Enligt 44 b § femte stycket skall återstående räntebindningstider anges. Fördelningen kan exempelvis göras på följande tidsintervall:

- återstående räntebindningstid högst ett år,
- återstående räntebindningstid längre än ett år men högst fem år,
- återstående räntebindningstid längre än fem år men högst tio år,
- återstående räntebindningstid längre än tio år.

Om andra tidsintervall bedöms bättre spegla kreditinstitutets ränterisk kan dessa användas istället.

International Accounting Standard nummer 32 (publicerad juni 1995), Financial Instruments: Disclosure and Presentation, punkterna 56-65, utgör bakgrund till paragrafens upplysningskrav om återstående räntebindningstider.

Kreditrisk

44 c § Information skall lämnas om exponering mot kreditrisker för varje finansiell tillgångspost samt för finansiella poster som inte upptagits i balansräkningen. Denna information skall innefatta uppgifter om:

- a) exponeringen för kreditrisker på balansdagen utan beaktande av säkerheter,
- b) exponeringen för kreditrisker på balansdagen med beaktande av säkerheter, och
- c) väsentliga koncentrationer av kreditrisk.

Uppgifterna får lämnas med hänsyn till rättsligt hållbara avtal om nettning. Med finansiella tillgångar avses tillgångar som inte är materiella eller immateriella.

Allmänna råd

Tas vid uppgiftslämnandet enligt paragrafen hänsyn till rättsligt hållbara avtal om nettnings, bör vid denna uträkning inte avdrag göras för sådana skulder som förfaller innan fordran förfaller.

En beskrivning och värdering av exponeringen mot kreditrisk för finansiella poster i och utanför balansräkningen bör göras uppdelat på olika kategorier av motparter. Grupperingen bör göras så att krediter som påverkas på ett likartat sätt av förändringar i ekonomiska förhållanden grupperas tillsammans. Det kan således vara lämpligt att göra grupperingen på olika typer av branscher, geografiska områden, säkerheter eller i förhållande till motpartens kreditvärdighet.

En beskrivning av koncentrationer mot kreditrisk bör utformas mot bakgrund av företagets verksamhetsinriktning. För ett kreditinstitut specialiserat på fastighetsfinansiering kan exempelvis följande gruppering av låntagare på olika typer av låneändamål vara relevant: småhus, bostadsrätter, flerbostadshus, bostadsrättsföreningar, kontors- och affärshus, jordbruk, och industri. Beloppsuppgifter kan samtidigt lämnas för respektive grupp om bokfört värde, värdet av eventuella säkerheter och problemkrediter. Om kreditinstitutet swappat belopp i olika valutor kan det vara relevant att samtidigt lämna uppgifter om motpartsrisiker i swapavtal fördelat på motparter med olika rating.

International Accounting Standard nummer 32 (publicerad juni 1995), Financial Instruments: Disclosure and Presentation, punkterna 66-76, utgör bakgrund till paragrafens upplysningskrav.

Värdepapperisering m.m.

45 § Ett kreditinstitut (originatorn) som gjort en värdepapperisering skall belysa väsentliga risker och ekonomiska relationer som uppkommit till följd av värdepapperiseringen.

Allmänna råd

Informationen, som för punkterna 1-6 nedan även avser under tidigare år genomförda värdepapperiseringar, bör behandla följande:

1. vilket eller vilka tillgångsslag som värdepapperiserats och omfattningen av värdepapperiseringen för respektive tillgångsslag,
2. vilka eventuella förpliktelser i form av t.ex. kreditrisk- eller återköpsåtaganden som kreditinstitutet har för de försålda tillgångsslagen och som även i fortsättningen skall kapitaltäckas hos kreditinstitutet (t.ex. ett åtagande att förlänga krediterna som övertagits av specialföretaget),
3. vilka eventuella åtaganden kreditinstitutet har för att stödja specialföretaget i dess fortsatta verksamhet, t. ex. genom lämnande av likviditetsstöd,
4. hur stora tillskott av riskbärande kapital som kreditinstitutet har lämnat till specialföretaget i samband med värdepapperiseringen, vilka olika slags tillskott som lämnats samt villkoren för respektive slag av tillskott. Exempelvis bör uppgift lämnas om huruvida något av tillskotten kan tas i anspråk av specialföretaget löpande för förlusttäckning,

5. kreditinstitutets innehav av obligationer eller andra fordringsrätter som utgivits av specialföretaget,
6. vilken effekt den genomförda värdepapperiseringen totalt sett, även med hänsyn tagen till lämnade tillskott till specialföretaget, har haft på kreditinstitutets kapitaltäckningsgrad,
7. resultateffekten av värdepapperiseringen det år den genomförts.

Upplysningar om kvarstående väsentliga ekonomiska engagemang och risker bör även lämnas för andra typer av överlåtelser än värdepapperiseringar.

Utländsk valuta

46 §²⁶ Följande upplysningar skall lämnas om utländsk valuta:

1. Upplysningar om efter vilka principer tillgångar och skulder i utländsk valuta värderas.
2. Upplysningar om det samlade värdet av tillgångar och skulder i utländska valutor samt i vilken utsträckning dessa säkrats och på vilket sätt. Uppgift skall lämnas uppdelat på väsentliga tillgångar och skulder och specificerat i väsentliga valutor.
3. Uppgift om storleken på och förändringen av omräkningsdifferenser som ingår i eget kapital avseende utländska dotter- och intresseföretag samt filialer.
4. Övriga upplysningar av väsentlig betydelse för bedömning av företagets valutaexponering.

Tillämpade värderings- och redovisningsprinciper

47 § I årsredovisningen skall lämnas en utförlig beskrivning av tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper. Använda metoder för bestämning av verkliga värdet skall beskrivas i not. Skälet för vald metod skall anges.

Allmänna råd

Som exempel på principer att upplysa om kan nämnas de principer som tillämpats för redovisning av poster inom linjen, för redovisning av värdepapper klassificerade som anläggningstillgångar och för redovisning av derivatinstrument. De tillämpade kriterierna för balans- och resultatföring bör kommenteras.

Lån till ledande befattningshavare

Enligt 5 kap. 1 § ÅRKL (jfr 5 kap. 12 § ÅRL) skall upplysning lämnas om lån till ledande befattningshavare och om bolaget har ställt säkerhet eller har ingått ansvarsförbindelse till förmån för en sådan befattningshavare. Till gruppen ledande befattningshavare räknas styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör och vice verkställande direktör (ställföreträdare för verkställande direktör).

Upplysningen kan lämnas gruppvis för följande grupper:

- a) verkställande direktör och vice verkställande direktör (ställföreträdare för verkställande direktör), och
- b) styrelseledamot och styrelsesuppleanter.

²⁶ BRD art. 41.2 g.

Föreskriftsenlighet

48 § Uppgift skall lämnas om huruvida företaget upprättat sin årsredovisning och sin koncernredovisning enligt dessa föreskrifter.

6 kap. Förvaltningsberättelse m.m.

Förvaltningsberättelse

1 § Institut skall, utöver vad som anges i lag, i förvaltningsberättelsen lämna upplysningar om verksamhetens art och inriktning samt om företagens respektive koncernens struktur.

Upplysningar skall lämnas om väsentliga förändringar i verksamheten som köp och försäljning av dotterföretag, ingångna viktiga avtal och större investeringar. I förvaltningsberättelsen skall vidare för institutet och koncernen belysas väsentliga aspekter beträffande bl.a. likviditet och kapitalbehov samt personalsituationen.

För branschen ändamålsenliga nyckeltal som beskriver verksamheten, ställning och avkastning skall redovisas.

Allmänna råd

Uppgifterna om nyckeltal och om företagens respektive koncernens struktur kan, såvida förvaltningsberättelsen innehåller hänvisning av detta, lämnas i annan del av årsredovisningen.

2 § Nyckeltal samt sammandrag av resultat- och balansräkningar skall redovisas i en flerårsöversikt för åtminstone de senaste fem åren.

Översikten skall upprättas i enlighet med de redovisningsprinciper som tillämpas i den senaste årsredovisningen, om inte sådan omräkning är förenad med särskilda svårigheter. Har omräkning inte företagits skall det upplysas härom och skälen anges.

Allmänna råd

Övervärden i fondförsäkringsrörelse

Institut, som i årsredovisningen använder resultatmått som inkluderar förändring i övervärden i fondförsäkringsrörelse, bör i förvaltningsberättelsen eller i not till denna lämna upplysningar enligt dessa allmänna råd.

Upplysning bör lämnas om viktiga ekonomiska antaganden som legat till grund för beräkningen av övervärden såsom: val av diskonteringsränta, förväntad värdeutveckling i fonder, inflation, dödlighet, driftskostnader och valutakurs vid omräkning av övervärden i utlandet. I en känslighetsanalys bör bolaget redogöra för effekten av förändringar i de viktigaste antagandena, jämfört med de antaganden som legat till grund för beräkningen. Vidare bör det upplysas om annullationsfrekvensen under räkenskapsåret.

Periodens förändring av övervärden i fondförsäkringsrörelse bör specificeras med angivande av:

1. nuvärdet av årets nytecknade affärer,
2. förändring i nuvärdet av avtal ingångna under tidigare år,
3. faktiskt utfall jämfört med gjorda beräkningsantaganden,
4. förändring i antaganden om diskonteringsränta,
5. förändring i antaganden om förväntad värdeutveckling i fonder, och
6. andra faktorer som väsentligt påverkat periodens förändring.

Kapitaltäckningsanalys

3 § Enligt 2 kap. 1 § och 6 kap. 3 § ÅRKL skall i årsredovisningen ingå en kapitaltäckningsanalys. Denna analys skall avse dels den finansiella företagsgrupp i vilken institutet ingår som moderföretag, dels institutet separat.

Uppgifter enligt punkt I, II och IV skall lämnas av samtliga institut vilka omfattas av kapitaltäckningsbestämmelserna. Uppgifter enligt punkt III skall endast lämnas av de institut som omfattas av kapitaltäckningsreglerna avseende marknadsrisk. Uppgifter enligt punkt V lämnas endast av värdepappersbolag.

I. Beräkning av kapitalbas

Primärt kapital (netto efter avdrag för goodwill)

Supplementärt kapital

Avräkning²⁷

Summa primärt och supplementärt kapital

Utvidgad del av kapitalbasen

Reduktion²⁸

Summa supplementärt kapital och utvidgad del av kapitalbasen

Kapitalbas

Separat information skall lämnas om beloppet för sådana kapitaltillskott och reserver som efter medgivande av Finansinspektionen har fått räknas in i primärt eller supplementärt kapital i kapitalbasen, med en uppdelning på:

- primärkapitaltillskott,
- eviga förlagslån, och
- andra tillskott eller reserver.

II. Beräkning av kapitalkrav för kreditrisker

Poster i balansräkningen (med angivande av summa placeringar respektive riskvägt belopp för var och en av grupperna)

Grupp A (0 %)

Grupp B (20 %)

Grupp C (50 %)

Grupp D (100 %)

²⁷ Avräkning enligt 2 kap. 7 § lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar.

²⁸ Reduktion för att summa supplementärt kapital och utvidgad del av kapitalbasen inte skall överstiga summa primärt kapital, netto.

Poster utanför balansräkningen (med angivande av nominellt belopp, omräknat belopp respektive riskvägt belopp för var och en av grupperna)

Grupp A (0 %)
Grupp B (20 %)
Grupp C (50 %)
Grupp D (100 %)

Summa riskvägt belopp för kreditrisker

III. Beräkning av kapitalkrav för marknadsrisker

Riskvägt belopp för ränterisker

varav för specifik risk
varav för generell risk

Riskvägt belopp för aktiekursrisker

varav för specifik risk
varav för generell risk

Riskvägt belopp för avvecklingsrisker

Riskvägt belopp för motpartsrisker
och andra risker

Riskvägt belopp för valutakursrisker

Summa riskvägt belopp för marknadsrisker

IV. Beräkning av kapitaltäckningsgrad

Kapitalbas

Riskvägt belopp för kreditrisker och marknadsrisker

Kapitaltäckningsgrad i procent

V. Tillkommande specifikation för värdepappersbolag

Kapitalbas

25 procent av fasta omkostnader

Överskott

7 kap. Koncernredovisning

1 § Bestämmelserna i 1-6 kap. och 8 kap. skall tillämpas även vid upprättande av koncernredovisning.

Allmänna råd

Omräkningsmetoder

Omräkning av utländska dotterföretag, intresseföretag och filialer bör ske enligt den s.k. dagskursmetoden i enlighet med Redovisningsrådets Rekommendation ”Effekter av ändrade valutakurser” (RR 8, fastställd i oktober 1998). Den monetära metoden kan tillämpas i de fall detta är förenligt med 4 kap. 8 § ÅRKL.

Undantag från koncernredovisning vid hinder för inflytande

Enligt 7 kap. 2 § ÅRKL (jfr 7 kap. 4 § tredje stycket 1 ÅRL) behöver ett dotterföretag inte omfattas av koncernredovisningen om betydande och

varaktiga hinder begränsar moderföretagets möjligheter att utöva sitt inflytande över dotterföretaget. Förekomsten av legalt utdelningsförbud, som gäller för t.ex. svenska livförsäkringsföretag, innebär en sådan begränsning av moderföretagets kontroll över tillgångar och vinster att rätt till undantag från konsolideringskravet föreligger. Med hänsyn till nu rådande utdelningsförbud bör normalt ej svenska livförsäkringsföretag konsolideras.

Redovisningsrådets koncernredovisningsrekommendation

Redovisningsrådets rekommendation "Koncernredovisning" (RR 1:96, fastställd i november 1996) bör tillämpas om inget annat följer av vad som anges i dessa föreskrifter och allmänna råd.

Fond för orealiserade vinster i koncernredovisningen

I 4 kap. 7 § ÅRKL föreskrivs att vinst som uppkommer när överlåtbara värdepapper värderas till verkligt värde skall avsättas i balansräkningen till en fond för orealiserade vinster. Kravet på avsättning gäller även koncernredovisningen (jfr 7 kap. 4 § ÅRKL).

Enligt Redovisningsrådets Rekommendation RR 1:96 Koncernredovisning sker eliminering av förvärvat eget kapital genom en metod som brukar benämnas "eliminering från toppen". Detta kan få till konsekvens att orealiserade vinster i det förvärvade dotterföretaget som efter förvärvet avsatts till "Fond för orealiserade vinster" elimineras. Härigenom kan koncernens fria egna kapital komma att utökas. Enligt Finansinspektionens uppfattning följer av ÅRKL att sålunda eliminerade delar av "Fond för orealiserade" vinster skall återläggas genom en överföring av motsvarande belopp från fritt till bundet eget kapital.

Undantag från koncernredovisningen vid tillfälliga innehav

2 § Vid tillämpning av 7 kap. 2 § ÅRKL (jfr 7 kap. 4 § tredje stycket 3 och 24 § tredje stycket 2 ÅRL) skall andelar anses innehas tillfälligt och uteslutande i avsikt att säljas vidare om en köpare har blivit identifierad eller en eftersökning av en köpare har påbörjats samtidigt som det finns en hög sannolikhet att en försäljning kommer att ske inom ett år från anskaffningstillfället.

Allmänna råd

Föreskrifterna klargör i vilka fall som ett dotterföretag får uteslutas ur koncernredovisningen med stöd av ÅRL:s undantagsregel för tillfälligt innehavda aktier och andelar som uteslutande avses att säljas vidare. Föreskrifterna är också tillämpliga för redovisningen av intresseföretag i koncernredovisningen. Undantag från kravet på tillämpning av kapitalandelsmetoden då ovan angivna rekvisit är vid handen är således möjligt.

Undantag från full konsolidering vid avvikande verksamhet

3 §²⁹ Vid tillämpning av 7 kap. 3 § 3 ÅRKL skall som tjänster knutna till ett kreditinstituts eller värdepappersbolags verksamhet anses t.ex. leasing, factoring,

²⁹ BRD art. 43.2 f.

förvaltning av värdepappersfonder, datatjänster, förvaltning av egna och övertagna fastigheter, eller liknande.

Allmänna råd

Konsolidering av övertagna fastighetsföretag med förvärvsmetoden är förenligt med kravet på att koncernredovisningen skall ge en rättvisande bild. Förvaltning av övertagna fastigheter får dessutom anses vara sådan tjänst knuten till ett kreditinstituts eller värdepappersbolags verksamhet som avses i 7 kap. 3 § 3 ÅRKL. Även vissa andra verksamheter kan ses som anknutna till kreditinstituts eller värdepappersbolags verksamhet. Andelar i dotterföretag som bedriver sådan verksamhet bör således redovisas med förvärvsmetoden.

Konsolidering av försäkringsföretag i vissa fall

Ingår i koncernen ett försäkringsföretag vars tillgångar utgör mindre än 20 procent av koncernens tillgångar bör en förenklad konsolidering av försäkringsföretaget göras i enlighet med dessa allmänna råd (jfr dock med de allmänna råden 7 kap. 1 §).

I koncernbalansräkningen bör tillgångar i försäkringsföretaget redovisas sammanhållet enligt nedan:

1. Tillgångar: Post 8A. – Tillgångar i försäkringsrörelsen,
 - a) Placeringstillgångar,
 - b) Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk, och
 - c) Övriga fordringar och tillgångar.

I koncernbalansräkningen bör skulder i försäkringsföretag redovisas sammanhållet enligt nedan:

1. Skulder och eget kapital: Post 3A . – Skulder i försäkringsrörelsen,
 - a) Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring),
 - b) Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring), och
 - c) Övriga avsättningar och skulder.

I not lämnas specifikation enligt uppställningsform för balansräkning i lag (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), med uppdelning på de rader som föregås av versaler och romerska siffror. Emellertid bör för ”Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)” och ”Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före återgiven återförsäkring)” lämnas specifikation med uppdelning på de rader som föregås av arabiska siffror.

I koncernresultaträkningen bör försäkringsföretagets resultaträkning redovisas sammanhållet. Därvid bör delsummeringsraden ”Rörelseresultat” istället benämnas ”Bankrörelsens resultat”. Försäkringsföretagets resultaträkning infogas som posten 14B. ”Försäkringsrörelsens resultat” efter ovan angiven delsummeringsrad.

Posterna 9. till och med 13.a i avsnittet ”Icke-teknisk redovisning” enligt ÅRFL:s uppställningsform för resultaträkning bör ej ingå i ”Försäkringsrörelsens resultat” utan redovisas i koncernresultaträkningen gemensamt med övriga koncernen.

I not lämnas specifikation enligt ÅRFL:s uppställningsform för resultaträkning, med uppdelning på de rader som föregås av arabiska siffror för respektive avsnitt.

Med hänsyn till karaktären av rörelsegrensrapportering behöver inte interna intäkter och kostnader elimineras. Fordringar och skulder mellan koncernföretag, internvinster och årets förändring av interna vinster skall däremot elimineras i koncernredovisningen.

8 kap. Delårsrapport

Grundläggande regler

1 § Reglerna i 1-4 kap., 5 kap. 10 § första stycket 1-3, 5 kap. 11 § första stycket 1, 5 kap. 35 § skall tillämpas även i fråga om delårsrapport som upprättas av företag som anges i 1 kap. 1 § första stycket samt ifråga om delårsrapport för sådan koncern som anges i 1 kap. 1 § andra stycket.

Moderföretag skall lämna upplysningar enligt första stycket samt 4 och 5 §§ för koncernen. Separata upplysningar avseende moderföretaget behöver lämnas endast om det är särskilt föreskrivet.

Allmänna råd

Företag vars balansomslutning överstiger 75 miljarder kronor bör även i delårsrapport lämna upplysning enligt 5 kap. 32 §.

Den i andra stycket angivna möjligheten att utelämna uppgifter för moderföretaget gäller endast i den mån inte annat följer av annan författning. Särskilda upplysningskrav för moderföretaget kan följa av lag eller föreskrifter. Se t.ex. 4 kap. 8 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 1995:43) om inregistrering av fondpapper m.m.

Särskilda värderingsregler

2 § Av 4 kap. 7 § tredje stycket framgår att det verkliga värdet för övertagen fastighet skall bestämmas på grundval av särskild värdering av värderingsman med erkända professionella kvalifikationer. För företag som i sina delårsbokslut använder väl utvecklade bedömningsrutiner vid värdering av fastigheter som övertagits för skyddande av fordran eller utgör säkerhet för osäkra fordringar behöver ej sådan värderingsman anlitas, om inte omständigheterna föranleder annat.

3 § Finansinspektionen medger avsättning till generell reserv för befarade ej identifierade kreditförluster i delårsbokslut. Den generella reserven får ej ha konsolideringskaraktär. Upplysning skall lämnas om storleken av nämnda reserv.

Allmänna råd

I delårsbokslut kan bestämningen av erforderligt nedskrivningsbehov för varje individuell fordran vara svår.

Följande kategorier av fordringar är exempel för vilka generell reserv kan förekomma:

- a) För identifierade, vanligen stora engagemang kan det i särskilda fall vara svårt att göra en specifik reservering för befarade kreditförluster.
- b) Olika kategorier av fordringar kräver olika grad av reservering, bransch och geografiskt läge har betydelse för det befarade reserveringsbehovet.

Balans- och resultaträkningar

4 § För företag vars balansomslutning överstiger 1 miljard kronor skall balansräkning i sammandrag intagas i lagstadgad delårsrapport.

Vid upprättande av koncernbalansräkningen skall bedömd full skatt beaktas.

5 § För företag vars balansomslutning överstiger 1 miljard kronor skall resultaträkning lämnas i enlighet med uppställningsformen i bilaga 2 till ÅRKL. För företag vars balansomslutning underskrider 1 miljard kronor skall i delårsrapport intagas en resultaträkning med åtminstone följande detaljeringsgrad:

1. Ränteintäkter
2. Leasingintäkter
3. Räntekostnader
4. Erhållna utdelningar
5. Provisionsnetto
6. Nettoresultat av finansiella transaktioner
7. Övriga rörelseintäkter
8. Allmänna administrationskostnader
9. Övriga omkostnader
10. Resultat före kreditförluster
11. Kreditförluster, netto
12. Värdejusteringar på finansiella anläggningstillgångar
13. Resultat före bokslutsdispositioner och skatt

Om ett institut i inte endast oväsentlig utsträckning innehar övertagen egendom för skyddande av fordran skall i uppställningsformen för resultaträkningen efter post 11, "Kreditförluster, netto" läggas till en kompletterande post med beteckningen 11B, "Värdeförändring på övertagen egendom".

Finns extraordinära poster skall de särskilt anges i resultaträkningen. Se emellertid bilaga 2, 17-18 §§.

Allmänna råd

Beträffande andra stycket i denna paragraf se bilaga 2, 14 §.

6 § Rubriceringen av resultat- och, i förekommande fall, balansposterna skall motsvara vad som gäller i årsredovisningen och, i förekommande fall, koncernredovisningen. Omrubricering får ske av poster som har ett uppenbart obetydligt värde.

Avviker tillämpade redovisningsprinciper och rubricering av poster från den senast framlagda årsredovisningen skall detta anges med upplysning om förändringens effekt på lämnade uppgifter, om denna är väsentlig.

Allmänna råd

Se även de allmänna råden efter 2 kap. 13 §, om att Redovisningsrådets rekommendation "Redovisning av byte av redovisningsprincip" (RR 5, fastställd i december 1993) bör tillämpas.

Särskilda upplysningsregler

7 § Av delårsrapporten skall framgå i vad mån företags revisorer granskat rapporten.

8 § Uppgift skall lämnas om kapitaltäckningsgraden, kapitalbasen i procent av summan av de riskvägda beloppen, enligt kapitaltäckningsbestämmelserna för respektive företag som anges i 1 kap. 1 §.

Uppgift skall även lämnas om kapitaltäckningsgraden för finansiell företagsgrupp, om företaget har att upprätta gruppbaserad redovisning.

9 § Bokförda värden och verkliga värden för derivatinstrument skall specificeras separat för instrument med positiva och negativa verkliga värden samt uppdelat på typ av instrument (ränterelaterade, valutarelaterade, aktierelaterade och övriga instrument).

Dessa uppgifter behöver endast lämnas om:

1. summan av de sammanlagda positiva verkliga värdena och absolutbeloppet av de sammanlagda negativa verkliga värdena överstiger 10 procent av eget kapital, eller
2. summan av de nominella beloppen överstiger 200 procent av eget kapital.

Allmänna råd

Exempel:	Ränta	/	Valuta	/	Aktie	/	Övriga
Derivatinstrument med positiva värden	vv, bv	/	vv, bv	/	vv, bv	/	vv, bv
Derivatinstrument med negativa värden	vv, bv	/	vv, bv	/	vv, bv	/	vv, bv

Insändande av delårsrapport

11 § Delårsrapport skall i två exemplar insändas till Finansinspektionen snarast efter färdigställandet. Rapport skall dock senast inom två månader efter rapportperiodens utgång vara inspektionen tillhanda.

I de fall rapporten publiceras skall Finansinspektionen dessförinnan underrättas om innehållet i densamma.

1. Dessa föreskrifter och allmänna råd träder i kraft den 1 januari 2000 och tillämpas på årsredovisningar, koncernredovisningar och årsbokslut för räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2000 eller senare samt för delårsrapporter avseende del av sådant räkenskapsår.

De allmänna råden till 7 kap. 3 § om konsolidering av försäkringsföretag i vissa fall behöver dock inte tillämpas för räkenskapsåret 2000.

Föreskrifterna och de allmänna råden får dock tillämpas på årsredovisningar, koncernredovisningar och årsbokslut för räkenskapsår som påbörjats under tiden den 1 januari-31 december 1999.

2. Genom föreskrifterna upphävs Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 1998:27) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

FFFS 1999:14

De upphävda bestämmelserna skall, om inte annat följer av punkten 1, alltså tillämpas när det gäller årsredovisningar, koncernredovisningar och årsbokslut för räkenskapsår som påbörjats före den 1 januari 2000 samt för delårsrapporter avseende del av sådant räkenskapsår.

CLAES NORGRÉN

Bengt-Allan Mettinger
(Redovisningsenheten)

*Bilaga 1***Balansräkningens poster**

1 § De i 2-32 §§ angivna posterna avser den i bilaga 1 till ÅRKL intagna uppställningsformen för balansräkningen.

Tillgångar

2 §³⁰ Tillgångar: Post 1 — Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker. Till denna post förs kassatillgångar. Kassatillgångar omfattar lagliga betalningsmedel, inklusive utländska sedlar och mynt.

Till denna post hänförs vidare sådana tillgodohavanden hos centralbanker och postgiro i myndighetsform för vilka följande två förutsättningar är uppfyllda:

1. centralbanken postgirot skall höra hemma i ett land där institutet är etablerat, och
2. tillgodohavandet skall fritt kunna disponeras när som helst.

Fordringar på centralbanker och postgiro som inte uppfyller kraven i andra stycket skall tas upp som ”Utlåning till kreditinstitut” (Tillgångar, post 3) eller som ”Utlåning till allmänheten” (Tillgångar, post 4).

Allmänna råd

För att tillgodohavanden på postgiro skall få tas upp under denna post fordras att postgirot drivs i myndighetsform. Detta innebär att fordringar på Postgirot Bank AB inte skall tas upp under denna post.

3 §³¹ Tillgångar: Post 2 — Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m. Denna post skall omfatta:

1. statsskuldförbindelser statsobligationer, statsskuldväxlar och andra liknande värdepapper emitterade av offentliga organ och belåningsbara i centralbank i land där institutet är etablerat (delpost 2.a), samt
2. andra värdepapper som är belåningsbara i centralbank i land där institutet är etablerat, under förutsättning att belåningsbarheten följer av nationell lagstiftning (delpost 2.b).

Skuldbevis som emitterats av offentliga organ och som inte uppfyller villkoren enligt första stycket 1 skall tas upp under ”Obligationer och andra räntebärande värdepapper” (Tillgångar, post 5).

Allmänna råd

Kravet på belåningsbarhet avser karaktären hos tillgången och inte om det enskilda institutet har belåningsmöjlighet.

För andra värdepapper än stats- och kommunpapper fordras att belåningsbarheten är fastställd i lag (första stycket 2). Det är således inte tillräckligt att en centralbank enligt egna regler är villig att belåna t.ex. ett bostadspapper.

³⁰ BRD art. 13.

³¹ BRD art. 14.

Med offentliga organ avses statliga myndigheter, inklusive centralbank, samt kommuner, däremot inte statligt eller kommunalt ägda företag.

En bestämmelse om uppdelning av posten i delposterna ”Belåningsbara statspapper” och ”Andra belåningsbara värdepapper” finns intagen i 5 kap. 1 §.

4 §³² Tillgångar: Post 3 — Utlåning till kreditinstitut. Utlåning till kreditinstitut skall omfatta fordringar på kreditinstitut och centralbanker. Med kreditinstitut avses vid denna paragrafs tillämpning även utländska institut av motsvarande slag, inklusive internationella bankinrättningar.

Undantag skall göras för fordringar som representeras av obligationer eller andra räntebärande värdepapper som skall tas upp under ”Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.” (Tillgångar, post 2) eller ”Obligationer och andra räntebärande värdepapper” (Tillgångar, post 5), samt för tillgodohavanden hos centralbanker som fritt kan disponeras när som helst som skall tas upp under ”Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker” (Tillgångar, post 1).

Allmänna råd

Begreppet kreditinstitut definieras i 1 kap. 1 § av vilken det framgår att även värdepappersbolag inryms i begreppet (om inte annat sägs).

Fordringar på centralbanker och kreditinstitut innefattar clearingfordringar på sådana institut, vilka alltså förs under förevarande post.

5 §³³ Tillgångar: Post 4 — Utlåning till allmänheten. Utlåning till allmänheten skall omfatta fordringar, inklusive betalkortsfordringar, på kunder som inte är kreditinstitut samt Riksgäldskontoret.

Undantag skall göras för fordringar i form av obligationer eller andra värdepapper som skall tas upp under ”Obligationer och andra räntebärande värdepapper” (Tillgångar, post 5) eller ”Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.” (Tillgångar, post 2).

6 §³⁴ Tillgångar: Post 5 — Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Denna post skall omfatta sådana omsättningsbara obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive nollkupongs- och diskonteringsinstrument) som emitterats av kreditinstitut eller andra företag eller offentliga organ.

Undantag skall göras för sådana obligationer och andra räntebärande värdepapper som är belåningsbara i centralbank och i övrigt uppfyller förutsättningarna för att tas upp under ”Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.” (Tillgångar, post 2).

Allmänna råd

En bestämmelse om uppdelning av posten i delposterna ”Emitterade av offentliga organ” och ”Emitterade av andra låntagare” finns intagen i 5 kap. 2 §.

³² BRD art. 15.

³³ BRD art. 16.

³⁴ BRD art. 17.

Vid gränsdragningen mellan räntebärande värdepapper i post 5 och utlåning i posterna 3 och 4 är det primära kriteriet omsättnings- och överlåtbarheten i fordringsförhållandet. Enkla skuldebrev tas upp under någon av utlåningsposterna.

7 §³⁵ Tillgångar: Post 6 — Aktier och andelar (som inte ingår i post 7 eller 8). Här förs innehav av aktier och andelar samt teckningsrätter och delrätter på aktier.

Undantag skall göras för sådana aktier och andelar som avser intresseföretag eller koncernföretag och som skall tas upp under tillgångspost 7 respektive 8.

Allmänna råd

Exempel på andelar är innehav av andel i bostadsrättsförening ("bostadsrätt") och andel i värdepappersfond.

Av paragrafens första stycke följer att andra aktieoptioner än teckningsrätter och delrätter inte skall tas upp under denna post. Se 13 och 18 §§.

8 §³⁶ Tillgångar: Post 7 — Aktier och andelar i intresseföretag. Posten omfattar innehav av aktier och andelar i intresseföretag samt teckningsrätter och delrätter på aktier i intresseföretag (jfr 1 kap. 5 § ÅRL).

9 §³⁷ Tillgångar: Post 8 — Aktier och andelar i koncernföretag. Här förs innehav av aktier och andelar i koncernföretag samt teckningsrätter och delrätter på aktier i koncernföretag (jfr 1 kap. 4 § ÅRL).

9 a § Tillgångar Post 8A. – Tillgångar i försäkringsrörelsen. Enligt de allmänna råden till 7 kap. bör förenklad konsolidering av försäkringsföretag göras i vissa fall. I dessa fall bör posten indelas i följande delposter:

- a) Placeringstillgångar,
- b) Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk, och
- c) Övriga fordringar och tillgångar.

”Placeringstillgångar” motsvarar posten C. enligt uppställningsform för balansräkningen i bilaga 2 till ÅRFL. ”Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren” bär placeringsrisk motsvarar posten D. i samma lag. Delposten ”Övriga fordringar och tillgångar” omfattar samtliga övriga tillgångsposter enligt uppställningsformen för balansräkningen i bilaga 2 till ÅRFL.

10 §³⁸ Tillgångar: Post 9 — Immateriella anläggningstillgångar. Denna post skall omfatta:

1. balanserade utgifter för forsknings- och utvecklingsarbeten och liknande,
2. koncessioner, patent, licenser, varumärken samt liknande rättigheter och tillgångar,
3. hyresrätter och liknande rättigheter,
4. goodwill, samt
5. förskott avseende immateriella anläggningstillgångar.

³⁵ BRD art. 4.

³⁶ BRD art. 4.

³⁷ BRD art. 4.

³⁸ BRD art. 4.

Allmänna råd

Vad som får tas upp som immateriell anläggningstillgång och vad som utgör goodwill anges i 4 kap. 1 § ÅRKL (jfr 4 kap. 2 § ÅRL).

11 §³⁹ Tillgångar: Post 10 — Materiella tillgångar. Denna post skall omfatta:

1. byggnader och mark,
2. maskiner och tekniska anläggningar,
3. maskiner och tekniska anläggningar,
4. pågående nyanläggningar, samt
5. förskott avseende materiella anläggningstillgångar.

Byggnader och mark omfattar:

1. byggnader och mark,
2. byggnader under uppförande, samt
3. erlagd handpenning avseende byggnader och mark.

Posten omfattar såväl fastigheter som övertagits för skyddande av fordran, som fastigheter i vilka den egna verksamheten bedrivs.

Vid redovisning av leasing enligt reglerna för operationell leasing redovisar leasegivare under "Materiella tillgångar" samtliga leasingobjekt som utgör anläggningstillgångar. Av- och nedskrivning av leasingobjekt redovisas under "Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar" (Resultaträkningen, post 10). Förskott till leverantörer för leasingobjekt redovisas som materiella tillgångar, med angivande av förskottsbeloppen i not. Se även 2 kap. Allmänna råd "Redovisning av leasingavtal".

12 § Tillgångar: Post 11 — Tecknat ej inbetalt kapital. Posten Tecknat ej inbetalt kapital skall omfatta fordringar avseende ännu icke fullgjorda betalningar för tecknade aktier eller andelar.

Före registrering av nyemissionsbeslut redovisas motsvarande belopp på skuldsidan under posten "Övriga skulder" (Skulder och eget kapital, post 4). Efter registrering omförs beloppet till "Aktiekapital / Grundfond / Insatskapital" (Skulder och eget kapital, post 9).

Allmänna råd

Posten omfattar bl.a. fordringar vid nyemission av aktier. Vid registrering av nyemissionsbeslutet omförs motsvarande belopp på skuldsidan till posten "Aktiekapital" enligt bestämmelserna i 4 kap. 12 § sista stycket aktiebolagslagen (1975:1385).

Tillgångar: Post 12 - Egna aktier. Aktier som ingår i denna post får inte tas upp till något värde enligt 4 kap. 1 § ÅRKL (jfr 4 kap. 14 § ÅRL). Bestämmelsen skall även tillämpas i koncernredovisningen för konsoliderade dotterbolags aktieinnehav i moderföretag eller annat koncernföretag. Om innehavets värde är säkrat eller ej påverkar inte detta. Derivatinstrument relaterade till egna aktier samt negativa positioner i egna aktier redovisas enligt vanliga regler.

³⁹ BRD art. 4.

13 § Tillgångar: Post 13 — Övriga tillgångar. Posten ”Övriga tillgångar” omfattar:

1. sådana optioner, terminer, swappar och liknande finansiella instrument som har ett positivt bokfört värde,
2. fordringar som inte uppkommit genom banktransaktioner, t.ex. aviserade men obetalda leasinghyror, fondlikvidfordringar och förfallna räntefordringar, samt
3. andra tillgångar som inte lämpligen kan placeras under annan post.

Allmänna råd

Begreppet finansiella instrument har här en vidsträckt betydelse. Det omfattar inte endast rättigheter och förpliktelser avsedda för handel på värdepappersmarknaden (jfr 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument), utan även partsspecifika avtal som t.ex. swappar.

Av 18 § följer att instrument av motsvarande slag, men med negativt bokfört värde, skall tas upp under ”Övriga skulder”.

Bestämmelserna innebär att aktierelaterade och ränterelaterade derivatinstrument inte skall tas upp tillsammans med motsvarande underliggande instrument utan under ”Övriga tillgångar” eller ”Övriga skulder”. Av 7-9 §§ följer dock att teckningsrätter (teckningsoptioner) och delrätter skall tas upp under ”Aktier och andelar”.

Även upplupen ränteintäkt på swappar som säkringsredovisas med anskaffningsvärdering redovisas under denna post.

14 §⁴⁰ Tillgångar: Post 14 — Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter. Posten omfattar under räkenskapsperioden bokförda utgifter som utgör kostnader för perioder efter balansdagen samt under räkenskapsperioden bokförda intäkter som utgör inkomster efter balansdagen.

Till posten förs upplupen ränta avseende utlåning samt upplupen kupongränta avseende räntebärande värdepapper.

Skulder, avsättningar och eget kapital

15 §⁴¹ Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 1 — Skulder till kreditinstitut. Skulder till kreditinstitut skall omfatta skulder till kreditinstitut och centralbanker. Med kreditinstitut avses vid denna paragrafs tillämpning även utländska institut av motsvarande slag, inklusive internationella bankinrättningar.

Undantag skall göras för obligationer eller andra värdepapper som skall tas upp under ”Emitterade värdepapper m.m.” (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 3) och för skulder som skall tas upp under ”Efterställda skulder” (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 7).

Allmänna råd

Begreppet kreditinstitut definieras i 1 kap. 1 § av vilken det framgår att även värdepappersbolag inryms i begreppet (om inte annat sägs).

⁴⁰ BRD art. 1.1 jfrd med det fjärde direktivet (78/660/EEG) art. 18.

⁴¹ BRD art. 18.

Skulder till centralbanker och kreditinstitut innefattar clearingskulder mot sådana institut, vilka alltså förs under förevarande post.

16 §⁴² Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 2 — In- och upplåning från allmänheten. In- och upplåning från allmänheten skall omfatta all in- och upplåning från andra än kreditinstitut och centralbanker. Posten omfattar även in- och upplåning från Riksgäldskontoret.

Undantag skall göras för upplåning i form av obligationer eller andra värdepapper som skall tas upp under ”Emitterade värdepapper m.m.” (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 3) och för skulder som skall tas upp under ”Efterställda skulder” (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 7).

Under delpost 2.a, ”Inlåning”, skall upptas insatta sparmedel i bank.

17 §⁴³ Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 3 — Emitterade värdepapper m.m. Denna post skall omfatta såväl obligationer som andra skulder för vilka omsättningsbara värdepapper har emitterats, t.ex. bankcertifikat och skulder enligt egna accepter eller egna växlar.

Endast växlar som ett kreditinstitut utställt för egen upplåning och för vilka institutet svarar i första hand (som trassat) skall räknas som egna accepter.

Undantag skall göras för skulder som skall tas upp under ”Efterställda skulder” (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 7).

Under delpost 3.b, ”Övriga”, skall upptas skulder enligt egna accepter eller egna växlar och liknande värdepapper.

Återköpta egna skuldebrev skall avräknas från den utestående skulden.

Allmänna råd

Vid gränsdragningen mellan emitterade värdepapper i post 3 och skulder i posterna 1 och 2 är det primära kriteriet fordringsförhållandets omsättnings- eller överlåtbarhet ur borgenärens synvinkel. Utgivna löpande skuldebrev bör därför normalt föras under förevarande post medan enkla skuldebrev förs under ”Skulder till kreditinstitut” (post 1) eller ”In- och upplåning från allmänheten” (post 2).

17 a § Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 3A. – Skulder i försäkringsrörelsen. Enligt allmänt råd till 7 kap. bör förenklad konsolidering av försäkringsföretag göras i vissa fall. I dessa fall bör posten indelas i följande delposter:

- a) Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring),
- b) Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring), och
- c) Övriga avsättningar och skulder.

”Försäkringstekniska avsättningar” motsvarar posten DD. enligt uppställningsform för balansräkningen i bilaga 2 till ÅRFL. ”Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk” motsvarar posten EE. i samma lag.

⁴² BRD art. 19.

⁴³ BRD art. 20.

Delposten ”Övriga avsättningar och skulder” omfattar samtliga övriga poster under rubriken ”Eget kapital, avsättningar och skulder”, enligt uppställningsformen för balansräkningen i ÅRFL.

18 § Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 4 — Övriga skulder. Posten ”Övriga skulder” omfattar:

1. sådana optioner, terminer, swappar och liknande finansiella instrument som har ett negativt bokfört värde,
2. skulder som inte har uppkommit genom banktransaktioner, t.ex. egna skatteskulder, leverantörsskulder och fondlikvidskulder, samt
3. andra skulder som inte lämpligen kan placeras under annan post.

Allmänna råd

Begreppet finansiella instrument har här en vidsträckt betydelse. Det omfattar inte endast rättigheter och förpliktelser avsedda för handel på värdepappersmarknaden (jfr 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument), utan även partsspecifika avtal som t.ex. swappar.

Av 13 § följer att instrument av motsvarande slag, men med positivt bokfört värde, skall tas upp under ”Övriga tillgångar”.

Bestämmelserna innebär att aktierelaterade och ränterelaterade derivatinstrument inte skall tas upp tillsammans med motsvarande underliggande instrument utan under ”Övriga tillgångar” eller ”Övriga skulder”.

Även upplupen räntekostnad på swappar som säkringsredovisas med anskaffningsvärdering redovisas under denna post.

19 §⁴⁴ Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 5 — Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter. Posten omfattar under räkenskapsperioden bokförda inkomster som utgör intäkter för perioder efter balansdagen samt kostnader som avser räkenskapsåret men som innebär utgifter först efter balansdagen.

Till posten förs upplupen ränta avseende in- och upplåning samt upplupen kupongränta avseende finansiella skulder.

20 § Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 6 — Avsättningar. Posten ”Avsättningar” har det innehåll som anges i 4 kap. 1 § ÅRKL (jfr 4 kap. 16 § ÅRL).

21 §⁴⁵ Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 7 — Efterställda skulder. Har det genom avtal bestämts att vissa skulder, vare sig de representeras av värdepapper eller ej, skall i händelse av likvidation eller konkurs återbetalas först efter det att övriga borgenärer tillgodosetts, skall sådana skulder tas upp under denna post.

22 § Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 8 — Obeskattade reserver. Här redovisas ackumulerade överavskrivningar, ersättningsfonder, periodiseringsfonder, skatteutjämningsreserver, uppskovsbelopp och andra obeskattade reserver.

⁴⁴ BRD art. 11 jfrd med fjärde direktivet art. 21.

⁴⁵ BRD art. 21.

I koncernbalansräkningen skall obeskattade reserver delas upp dels i en latent skatteskuld redovisad under post 6.b, ”Avsättningar för skatter”, dels i en bunden kapitaldel som redovisas under post 12.d, ”Övriga fonder”.

23 §⁴⁶ Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 9 — Aktiekapital / Grundfond / Insatskapital. Denna post skall omfatta kapital som enligt lag skall räknas som eget kapital tecknat av aktieägare eller andra andelsinnehavare, allt efter det ifrågavarande institutets associationsform.

I bankaktiebolag och aktiebolag betecknas posten Aktiekapital, i sparbanker Grundfond och i medlemsbanker Insatskapital.

24 § Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 10 — Överkursfond. Posten omfattar överkurs vid emission av aktier.

25 § Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 11 — Uppskrivningsfond. Posten omfattar uppskrivningsfond enligt bestämmelserna i 4 kap. 1-2 §§ ÅRKL.

26 § Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 12 — Andra fonder. Delpost 12.c, ”Garantifond”, avser sådan fond som anges i 5 kap. 1 § sparbankslagen (1987:619).

27 § Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 13 — Balanserad vinst eller förlust. Här upptas balanserad vinst eller ansamlad förlust.

Vid tillämpning av 4 kap. 6 och 7 §§ ÅRKL om värdering av överlåtbara värdepapper över anskaffningsvärdet skall avsättningar till och nedsättningar av fond för realiserade vinster göras genom omföring inom eget kapital som en justering av posten ”Balanserad vinst eller förlust”. Sådana av- och nedsättningar skall således inte gå över resultaträkningen.

Andra stycket har motsvarande tillämpning vid avsättningar till och nedsättningar av kapitalandelsfond enligt 7 kap. 2 § ÅRKL.

Redovisning av avsättning till fond för realiserade vinster skall ske efter skatt.

Allmänna råd

Vid tillämpning av 4 kap. 6 § ÅRKL om värdering till verkligt värde överstigande anskaffningsvärde går realiserade vinster över resultaträkningen och ingår i periodens resultat. Dessa realiserade vinster skall enligt 4 kap. 7 § ÅRKL föras till en särskild fond i eget kapital. Detta åstadkoms genom en omföring i balansräkningen från periodens resultat till fonden för realiserade vinster. För att periodens resultat skall överensstämma mellan balans- och resultaträkningarna görs omföringen genom att justera storleken på posten ”Balanserad vinst eller förlust”.

Bestämningen av realiserade vinster som enligt 4 kap. 7 § ÅRKL skall sättas av till fond för realiserade vinster kan göras post för post eller, om det är förenligt med god redovisningssed, kollektivt. Enligt det allmänna rådet om värdering av finansiella poster till verkligt värde (vid 4 kap. 10 §) är en förutsättning för värdering till verkligt värde att berörda marknadens likviditet möjliggör att värdet kan beräknas med god säkerhet. Med hänsyn härtill torde ofta den realiserade vinsten kunna beräknas gemensamt för

⁴⁶ BRD art. 22.

avistainnehav och derivat inom samma tillgångsslag. Den orealiserade vinsten för aktier och aktierelaterade instrument beräknas således skilt från den orealiserade vinsten för räntebärande värdepapper och ränterelaterade instrument.

28 § Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 14 — Årets resultat. Här upptas nettovinst eller nettoförlust för räkenskapsåret.

Poster inom linjen

29 § Poster inom linjen: Post 1 — Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser, varje slag för sig ("För egna skulder ställda säkerheter"). Här upptas för egna skulder ställda säkerheter.

30 § Poster inom linjen: Post 2 — Övriga ställda panter och jämförliga säkerheter, varje slag för sig ("Övriga ställda säkerheter"). Här upptas säkerheter ställda för annat än egna skulder, t.ex. för tredje man eller för egen ansvarsförbindelse.

31 §⁴⁷ Poster inom linjen: Post 3 — Ansvarsförbindelser. Denna post skall omfatta transaktioner varigenom ett institut har ställt garanti för tredje mans förpliktelser.

Delpost 3.b, "Garantier", skall omfatta alla garantiförpliktelser som ingåtts, bl.a. borgensförbindelser och oåterkalleliga rembuser.

32 §⁴⁸ Poster inom linjen: Post 4 — Åtaganden. Denna post skall omfatta oåterkalleliga åtaganden som innebär risktagande.

Delpost 4.a, "Åtaganden till följd av återköpstransaktioner", skall omfatta åtaganden som ingåtts i samband med oäkta återköpstransaktioner. Överförande part skall därvid ta upp lösenpriset för den i transaktionen ingående utställda säljoptionen.

⁴⁷ BRD art. 24.

⁴⁸ BRD art. 25 och 12.5.

*Bilaga 2***Resultaträkningens poster**

1 § De i 2-22 §§ angivna posterna avser den i bilaga 2 till ÅRKL intagna uppställningsformen för resultaträkningen.

Resultaträkningen

2 §⁴⁹ Post 1 — Ränteintäkter. Posten skall omfatta intäkter från tillgångar upptagna under "Tillgångar", posterna 1-5 i balansräkningen ("Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker", "Belåningsbara statskuldförbindelser m.m.", "Utlåning till kreditinstitut", "Utlåning till allmänheten" och "Obligationer och andra räntebärande värdepapper").

Periodisering av ränta för räntebärande värdepapper och lånefordringar skall ske enligt 4 kap. 12 §.

Här skall vidare tas upp intäkter i form av periodiserad mellanskillnad mellan avistakurs och terminskurs då avistaposter säkrats genom terminskontrakt. Den mottagande parten i en äkta återköpstransaktion skall på motsvarande sätt ta upp den periodiserade mellanskillnaden mellan köpeskillingen i avistaledet och terminsledet. Periodisering skall ske enligt bestämmelserna i 4 kap. 12 §.

Posten skall också omfatta intäkter i form av ränteliknande provisioner som beräknas på tidsbasis eller på basis av en fordrings storlek.

Allmänna råd

Periodisering av terminspremier bör ske enligt beskrivning i Bokföringsnämndens rekommendation R7, punkt 16.

Posten innefattar även ränteintäkter och räntekostnader på ränteswappar som vid säkringsredovisning skyddar räntebärande tillgångar.

3 § Post 2 — Leasingintäkter. Leasingintäkter redovisas här brutto, dvs. före avskrivningar enligt plan.

4 §⁵⁰ Post 3 — Räntekostnader. Posten skall omfatta kostnader för skulder upptagna under Skulder, avsättningar och eget kapital, posterna 1, 2, 3 och 7 ("Skulder till kreditinstitut", "In- och upplåning från allmänheten", "Emitterade värdepapper m.m." och "Efterställda skulder").

Periodisering av ränta för skulder skall ske enligt 4 kap. 13 §. Avgifter för den statliga insättningsgarantin skall också redovisas under denna post.

Här skall vidare tas upp kostnader i form av periodiserad mellanskillnad mellan avistakurs och terminskurs då avistaposter säkrats genom terminskontrakt. Den överförande parten i en äkta återköpstransaktion skall på motsvarande sätt ta upp den periodiserade mellanskillnaden mellan köpeskillingen i avistaledet och terminsledet. Periodisering skall ske enligt bestämmelserna i 4 kap. 13 §.

⁴⁹ BRD art. 29.

⁵⁰ BRD art. 29.

Posten skall också omfatta kostnader i form av ränteliknande provisioner som beräknas på tidsbasis eller på basis av en skulds storlek. Provision som debiterats i samband med uttag på inlåningsräkning utgör sådan korrigerande av avtalad ränta som skall minska institutets räntekostnader.

Allmänna råd

Posten innefattar även räntekostnader och ränteintäkter på ränteswappar som vid säkringsredovisning skyddar räntebärande skulder.

5 §⁵¹ Post 4 — Erhållna utdelningar. Denna post skall omfatta all utdelning från aktier och andelar, inklusive utdelning från intresseföretag och koncernföretag.

6 §⁵² Post 5 — Provisionsintäkter. Till provisionsintäkter förs intäkter för lämnade tjänster, i den mån de inte är att betrakta som ränta (se 2 §).

Värdepappersbolag får redovisa provisionsintäkter respektive provisionskostnader överst i uppställningsformen för resultaträkningen.

Allmänna råd

Exempel på provisioner är:

- provisioner hänförliga till garantigivning, till låneförvaltning för andra långgivares räkning och till värdepapperstransaktioner för tredje mans räkning,
- provisioner och andra avgifter samt intäkter hänförliga till betalnings- och clearingtransaktioner, kontoadministration, samt förvaring och förvaltning av värdepapper,
- provisioner hänförliga till transaktioner i utländsk valuta och försäljning och köp av mynt och ädla metaller för tredje mans räkning, samt
- provisioner för mäklartjänster i samband med inlånings-, försäkrings- och låneavtal.

7 §⁵³ Post 6 — Provisionskostnader. Till provisionskostnader förs kostnader för erhållna tjänster, i den mån de inte är att betrakta som ränta (se 4 §).

Allmänna råd

Se 6 § och dess allmänna råd angående exempel på provisioner samt för värdepappersbolag provisionskostnadernas placering i resultaträkningen.

8 §⁵⁴ Post 7 — Nettoresultat av finansiella transaktioner. Denna post omfattar:

1. nettovinst eller nettoförlust av handel med värdepapper som innehas som omsättningstillgångar samt andra redovisade värdeförändringar på värdepapper som innehas som omsättningstillgångar,
2. nettovinst eller nettoförlust av handel med andra finansiella instrument (inklusive ädla metaller) som utgör omsättningstillgångar samt andra redovisade värdeförändringar på finansiella instrument (inklusive ädla metaller) som utgör omsättningstillgångar, och

⁵¹ BRD art. 30.

⁵² BRD art. 2.4 och 31.

⁵³ BRD art. 31.

⁵⁴ BRD art. 32.

3. nettovinst eller nettoförluster av valutatransaktioner samt andra redovisade värdeförändringar av tillgångar och skulder i utländsk valuta i den mån de är hänförliga till valutakursförändringar.

Här skall inte tas upp sådana värdeförändringar som enligt 2 och 4 §§ skall redovisas som ränta.

Allmänna råd

Begreppet finansiella instrument har här en vidsträckt betydelse. Det omfattar inte endast rättigheter och förpliktelser avsedda för handel på värdepappersmarknaden (jfr 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument), utan även partsspecifika avtal som t.ex. swappar.

När resultatet av återköp av egna räntebärande värdepapper tas direkt till resultatet bör det redovisas under denna post.

9 § Post 8 — Övriga rörelseintäkter. Här redovisas rörelseintäkter som inte lämpligen kan upptas under annan post, t.ex. preskriberade medel, intäkter från egna fastigheter, driftsnetto från övertagna fastigheter och realisationsvinst vid avyttring av värdepapper klassificerade som anläggningstillgångar.

10 §⁵⁵ Post 9 — Allmänna administrationskostnader. Posten omfattar:

- personalkostnader, inklusive löner och arvoden, pensionskostnader och andra sociala kostnader, samt
- övriga administrationskostnader.

Som pensionskostnader redovisas här bruttokostnaden för pensionsförpliktelser, exkl. ATP-avgifter och premier för tjänstegrupplivförsäkring. Även avkastnings-skatt redovisas här. Som bruttokostnad skall redovisas summan av kalkylmässiga kostnader enligt försäkringsteknisk beräkning och kostnad för pensionspremier.

Kalkylmässiga pensionskostnader omfattar trygganden som sker:

- a) i pensionsstiftelse,
- b) genom avsättning i balansräkningen, samt
- c) genom annan skuldföring i balansräkningen.

Angående a): Beräkning av kalkylmässiga pensionskostnader då trygganden sker i pensionsstiftelse görs av Bankanställdas Pensionstjänst (BPT), Sparinstitutens Pensionskassa (SPK) eller annan: De kalkylmässiga pensionspremierna skall vara beräknade som om premie skulle ha erlagts för pensionsförpliktelserna och inkludera löneskatt på de kalkylmässiga kostnaderna.

Angående b): Då trygganden av pensionsförpliktelserna sker genom skuldföring i balansräkningen skall som kalkylmässig pensionskostnad redovisas under året utbetalda pensioner samt förändringen av kapitalvärdena vid utgången av redovisningsperioden i förhållande till ingången av perioden. Även avkastningsskatt samt löneskatt på kalkylmässiga kostnader och löneskatt på nettobetalda premier skall inkluderas.

Minskning av kapitalvärdet som beror på att enskilda pensionsförpliktelser helt eller delvis upphört skall inte reducera pensionskostnaden enligt denna beräkning utan redovisas som intäkt under bokslutsdispositioner.

⁵⁵ BRD art. 27.

Kostnad för pensionspremier omfattar definitiva premier till försäkringsföretag enligt försäkringsteknisk beräkning. Företag anslutna till SPP eller SPK skall som pensionskostnad redovisa bruttopremien resp. den definitiva premien medan erhållen rabatt skall redovisas som intäkt under bokslutsdispositioner.

Som kostnad för pensionspremie avseende pensionsförpliktelse som täckts genom köp av engångsförsäkring skall redovisas det värde som framkommit vid försäkringsteknisk beräkning. Eventuell rabatt skall redovisas som intäkt under bokslutsdispositioner.

Som erlagd pensionspremie skall även redovisas premie som erläggs löpande till försäkringsbolag för ej skattemässigt avdragsgill tilläggspension, t.ex. kapitalförsäkring samt premie till FPG eller annan då säkerställande av pensionsåtagande skett.

Allmänna råd

Övriga administrationskostnader omfattar bl.a. hyres-, revisions-, utbildnings-, ADB-, telekommunikations-, rese- och representationskostnader, samt kassadifferenser.

11 §⁵⁶ Post 10 — Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar. Posten omfattar avskrivningar och nedskrivningar av anläggningstillgångar upptagna under posterna ”Immateriella anläggningstillgångar” (Tillgångar, post 9) och ”Materiella tillgångar” (Tillgångar, post 10).

12 § Post 11 — Övriga rörelsekostnader. Här redovisas rörelsekostnader som inte lämpligen kan upptas under annan post.

Allmänna råd

Kostnader som kan redovisas här är t.ex. marknadsföringskostnader och försäkringskostnader.

13 §⁵⁷ Post 12 — Kreditförluster, netto. Denna post omfattar:

1. kostnader vid nedskrivningar av sådana fordringar som skall tas upp under posterna ”Utlåning till kreditinstitut” (Tillgångar, post 3) och ”Utlåning till allmänheten” (Tillgångar, post 4), samt nedskrivningar av i tidigare årsbokslut balanserade räntor,
2. avsättningar för sådana ansvarsförbindelser och åtaganden som skall tas upp inom linjen,
3. intäkter av tidigare nedskrivna fordringar, samt
4. belopp som återförts efter tidigare nedskrivningar eller avsättningar.

Allmänna råd

Nettokostnaden för infriande av ställda garantier bör bedömas med hänsyn till värdet av de regressrätter som kan föreligga.

14 § Post 12A — Värdeförändring på övertagen egendom. Om ett institut i inte endast oväsentlig utsträckning innehar övertagen egendom för skyddande av fordran skall i uppställningsformen för resultaträkningen efter posten 12,

⁵⁶ BRD art. 27.

⁵⁷ BRD art. 33.

”Kreditförluster, netto”, läggas till en kompletterande post med beteckningen 12A, ”Värdeförändring på övertagen egendom”.

Denna post omfattar:

1. värdeförändringar på övertagen egendom som övertagits för skyddande av fordran, samt
2. avyttringsresultat på övertagen egendom.

Om innehaven av övertagen egendom är oväsentliga skall de intäkter och kostnader som anges i andra stycket istället föras som ”Övriga rörelseintäkter” respektive ”Övriga rörelsekostnader”.

15 §⁵⁸ Post 13 — Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar. Denna post omfattar kostnader vid nedskrivning av sådana finansiella anläggningstillgångar som tas upp under ”Obligationer och andra räntebärande värdepapper” (Tillgångar, post 5), ”Aktier och andelar (som inte ingår i post 7 eller 8)” (Tillgångar, post 6), ”Aktier och andelar i intresseföretag” (Tillgångar, post 7) eller ”Aktier och andelar i koncernföretag” (Tillgångar, post 8).

16 §⁵⁹ Post 14 — Återföringar av nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar. Denna post omfattar belopp som återförts efter tidigare nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar, under förutsättning att nedskrivningen kostnadsförts enligt 15 §.

16 a § Post 14A. – Andelar i intressebolags resultat. Här upptas koncernens andel i intressebolags resultat för de intressebolag som redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

I det ägande bolagets egna årsredovisning skall anskaffningsmetoden användas och erhållen utdelning från intressebolag redovisas i post 4 – ”Erhållna utdelningar”.

16 b § Post 14 B. – Försäkringsrörelsens resultat. Enligt allmänt råd till 7 kap. bör förenklad konsolidering av försäkringsföretag göras i vissa fall. Denna post omfattar försäkringsföretagets resultaträkning t. o. m. post 8. ”Övriga kostnader under” avsnitt III. ”Icke teknisk redovisning” enligt uppställningsformen för resultaträkningar ÅRFL. Övriga poster under avsnitt III. ”Icke teknisk redovisning” i resultaträkningen redovisas gemensamt för koncernen

17 § Post 15 — Extraordinära intäkter. Posten Extraordinära intäkter har det innehåll som framgår av 3 kap. 2 § ÅRKL jämförd med 3 kap. 9 § ÅRL.

Allmänna råd

Redovisningsrådets rekommendation ”Redovisning av extraordinära intäkter och kostnader samt upplysningar för jämförelseändamål” (RR 4, fastställd i december 1993) bör tillämpas.

18 § Post 16 — Extraordinära kostnader. Posten Extraordinära kostnader har det innehåll som framgår av 3 kap. 2 § ÅRKL jämförd med 3 kap. 9 § ÅRL.

Allmänna råd

Se de allmänna råden till 17 §.

⁵⁸ BRD art. 34.

⁵⁹ BRD art. 34.

19 § Post 17 — Bokslutsdispositioner. Här upptas avsättningar till och upplösningar av obeskattade reserver.

I koncernresultaträkningen skall posten inte användas. Den latent skattekostnaden skall upptas under tillämplig skattepost (post 18 eller 19).

Såsom avräkning av pensioner redovisas här skillnaden mellan den under allmänna administrationskostnader upptagna bruttokostnaden för ingångna pensionsförpliktelser och den nettokostnad som belastar institutets nettoresultat.

Här upptas:

- kalkylmässig pensionskostnader motsvarande den kostnad som redovisats under allmänna administrationskostnader,
- utbetalda pensioner inkl. sådana som täcks genom avsättning eller annan skuldföring i balansräkningen (-),
- avkastningsskatt och löneskatt baserad på skattemässig beräkning (-),
- gottgörelse från stiftelse eller (+),
- återföring från skuldförd post i balansräkningen (+),
- återbetalning av tidigare erlagd premie till försäkringsbolag för ej skattemässigt avdragsgill tilläggspension (+),
- avsättning till stiftelse (-), och
- avsättning eller annan skuldföring i balansräkningen (-).

20 § Post 18 — Skatt på årets resultat. Här upptas vad som i enlighet med god redovisningssed anses som skatt på årets resultat.

21 § Post 19 — Övriga skatter. Här upptas vad som i enlighet med god redovisningssed anses som andra skatter än skatt på årets resultat.

Allmänna råd

Enligt Föreningen Auktoriserade Revisorers uttalande nummer 20, "Fastighetsskatt, särskild löneskatt och avkastningsskatt på pensionsmedel", bör angivna skatter redovisas bland rörelsens kostnader och inte som skattekostnad.

Under posten "Övriga skatter" bör endast skattekostnader som inte är relaterade till resultatet, rörelsen eller finansieringen föras, t.ex. eventuella engångsskatter och förmögenhetsskatter.

22 § Post 20 — Årets resultat. Här upptas nettovinst eller nettoförlust för räkenskapsåret.

Bilaga 3

Resultaträkningens uppställningsform

Resultaträkningen bör innehålla nedan angivna summeringspunkter.

<i>Allmänna råd</i>	
1.	Ränteintäkter
2.	Leasingintäkter
3.	Räntekostnader
	RÄNTENETTO¹
4.	Erhållna utdelningar
5.	Provisionsintäkter
6.	Provisionskostnader
7.	Nettoresultat av finansiella transaktioner
8.	Övriga rörelseintäkter
	SUMMA RÖRELSEINTÄKTER
9.	Allmänna administrationskostnader
10.	Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar
11.	Övriga rörelsekostnader
	SUMMA KOSTNADER FÖRE KREDITFÖRLUSTER
	RESULTAT FÖRE KREDITFÖRLUSTER
12.	Kreditförluster netto
12A.	Värdeförändring på övertagen egendom
13.	Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar
14.	Återföringar av nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar
14A.	Andelar i intresseföretags resultat ²
	RÖRELSERESULTAT³
15.	Extraordinära intäkter
16.	Extraordinära kostnader
17.	Bokslutsdispositioner
18.	Skatt på årets resultat
19.	Övriga skatter
	ÅRETS RESULTAT

Värdepappersbolag kan redovisa provisionsintäkter och provisionskostnader före ränteintäkter.

¹ Enligt 5 kap. 28 § skall upplysning lämnas om räntenetto. Endast företag som inte redovisar leasing enligt reglerna för operationell leasing kan redovisa räntenettet i resultaträkningen genom angiven delsummeringsrad.

² Enligt bilaga 2: Resultaträkningens poster 16 a § upptas här koncernens andel i intressebolags resultat för de intressebolag som redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

³ Se även de allmänna råden 7 kap. om konsolidering av försäkringsföretag i vissa fall.

Finansinspektionens författningssamling

Utgivare: Hans Schedin, Finansinspektionen, Box 7831, 103 98 Stockholm.
Beställningsadress: Fakta Info Direkt, Box 6430, 113 82 Stockholm. Tel. 08-587 671 00, Fax 08-587 671 71.
ISSN 1102-7460

FFFS 1999:14

Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag;

Innehåll

1 kap. Inledande bestämmelser	1
2 kap. Allmänna bestämmelser om årsredovisning	2
Affärsdagsredovisning	2
Nettoredovisning	3
Pantförskrivna egendom	4
Konsortielån	4
Förvaltade medel	4
Övertagen egendom	5
Repor och andra återköpstransaktioner	5
Värdepapperslån	6
Blankning	6
Länderrisker	7
Vissa sammansatta instrument	7
Värdepapperisering	7
Byte av redovisningsprincip	7
Redovisning av leasingavtal	8
3 kap. Balansräkning och resultaträkning	8
4 kap. Värderingsregler	8
Vad som är anläggningstillgångar och omsättningstillgångar	8
Bestämning av verkligt värde för tillgångar och skulder	9
Verkligt värde på övertagna fastigheter	10
Värdering av lånefordringar som utgör anläggningstillgångar	11
Gruppvis värdering av fordringar med avseende på kreditrisk	13
Värdering av finansiella poster till verkligt värde	13
Värdering av derivat	13
Säkringsredovisning	14
Periodisering av ränta	15
Utländsk valuta	18
Pensionsåtaganden	18
5 kap. Tilläggsupplysningar	18
<i>Balansräkningen</i>	18
Belåningsbara statskuldförbindelser m.m.	18
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	19
Klassificering av värdepapper	19
Upplysningar om värdepapper	19
Löptidsinformation	20
Innehav i kreditinstitut	20
Leasingaffärer	21
Byggnader och mark i den egna verksamheten	21
Oreglerade fordringar och problemkrediter	21
Uppgiftslämnande vid gruppvis värdering	22

Räntenedsatta fordringar	22
Länderrisker	22
Övertagen egendom	23
Övertagen egendom som utgörs av fastigheter	23
Undantag från upplysningsplikt avseende övertagna fastigheter	25
Poster inom linjen	25
Medel som förvaltas i eget namn men för tredje mans räkning	26
Pensionsförpliktelser	26
Obeskattade reserver	26
Fond för orealiserade vinster	27
Upplysningar om verkligt värde	27
Upplysningar om bokförda över- och undervärden	28
Information om finansiella poster	29
Derivatinstrument	29
Efterställda tillgångar	31
<i>Resultaträkningen</i>	31
Räntor	32
Leasing	32
Erhållna utdelningar	32
Provisioner	33
Nettoreultat av finansiella transaktioner	33
Pensionskostnader	34
Kreditförluster, netto	34
Värdetförändring på övertagen egendom	35
Fastigheter övertagna för skyddande av fordran	35
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar	36
Intäkternas geografiska fördelning	36
Information för rörelsegrenar	36
Kostnader för efterställda skulder	37
Övriga upplysningar	37
Förvaltnings- och förmedlingstjänster	38
Upplysningar om finansiella och andra risker	38
Marknadsrisk	39
Kreditrisk	41
Värdepapperisering m.m.	42
Utländsk valuta	43
Tillämpade värderings- och redovisningsprinciper	43
Lån till ledande befattningshavare	43
Föreskriftsenlighet	44
6 kap. Förvaltningsberättelse m.m.	44
Förvaltningsberättelse	44
Övervärden i fondförsäkringsrörelse	44
Kapitaltäckningsanalys	45
7 kap. Koncernredovisning	46
Omräkningsmetoder	46
Undantag från koncernredovisning vid hinder för inflytande	46
Redovisningsrådets koncernredovisningsrekommendation	47
Fond för orealiserade vinster i koncernredovisningen	47
Undantag från koncernredovisningen vid tillfälliga innehav	47
Undantag från full konsolidering vid avvikande verksamhet	47
Konsolidering av försäkringsföretag i vissa fall	48

8 kap. Delårsrapport	49
Grundläggande regler	49
Särskilda värderingsregler	49
Balans- och resultaträkningar	50
Särskilda upplysningsregler	51
Insändande av delårsrapport	51
<i>Bilaga 1</i>	53
Balansräkningens poster	53
Tillgångar	53
Skulder, avsättningar och eget kapital	57
Poster inom linjen	61
<i>Bilaga 2</i>	62
Resultaträkningens poster	62
<i>Bilaga 3</i>	68
Resultaträkningens uppställningsform	68